

VĚŽNÁK

KOMPAS TŘEŠŤSKÉ FARNOSTI

SLOVO OTCE DAMIÁNA

Věřím, že doba prázdnin byla pro mnohé z vás dobou opravdového čerpání, žasnutí nad krásou přírody ...

VYHLÍDKOVÝ LET

V červnu uplynul rok, co jsem se s vámi v Třešti loučil a byl jsem obdarován originálním dárkem ...

22. 9. 2019 / Č. 109

www.tre-fa.cz
redakce@tre-fa.cz

vydavatel

Římskokatolická farnost Třešť

redakce

P. Damián Jiří Škoda
Květa Zažimalová (KZ)

další autoři příspěvků

Jana Duchanová (jad)
Jan Zach (Jan)

autoři fotografií

archiv Marie Kameníkové - str. 5-8
Jiří Staněk - str. 10
otec Tomáš Caha - str. 12
Tomáš Niederhafner - str. 17
www.tre-fa.cz - str. 18
David Zažimal - str. 21, 26
Markéta Kartáková - str. 22, 24
Kristýna Kartáková - str. 25
Zita Trojanová - str. 25
Jana Duchanová - str. 28, 29

jazyková korektura

Květa Zažimalová

typografická úprava

David Zažimal

distribuce

Distribuci zajišťuje redakce
v počtu 180 výtisků.

adresa redakce

B. Němcové 570, Třešť 589 01

kolportéři

redakce; Staňkovi;
Duchanovi; Bambulovi;
Hynkovi a kolportéři
z bratrských farností

Vydáváno výlučně pro vnitřní
potřeby farností. Neprodejné.
Stanovisko redakce se nemusí
ztotožňovat s obsahem zveřej-
něných příspěvků. Anonymní
příspěvky nezveřejňujeme!

STR.	NÁZEV
3	Slovo otce Damiána
4	Z kázání svatého opata Bernarda
5	Rozhovor s ...
9	Úcta k Božskému srdci a slavení prvních pátků v měsíci
10	Rok první
12	Vyhlídkový let
13	10. výročí od návštěvy papeže
14	Listopad 1989
16	Připomenutí a oslavy událostí listopadu 1989
16	Nikdy není pozdě
17	Dětské tábory
19	Nebe na zemi
20	Svaté schody
22	Zabili, zabili, chlapa z Koločavy ...
25	Jitrohry / Výlet s náboženstvím
26	Kříž u pramene Dyje / Katolička
27	Léto a táborák aneb Pět špekáčkových chyb
28	Vlajka
30	Abychom beze strachu ...
31	Informace

S LOVO OTCE DAMIÁNA

Milí farníci,

prázdniny a dovolená jsou za námi a vstoupili jsme společně s dětmi do nového školního roku a do mnohých povinností, které čekají především na děti a rodiče. Věřím, že doba prázdnin byla pro mnohé z vás dobou opravdového čerpání, žasnutí nad krásou přírody, ale také jste třeba mohli více času strávit s Bohem nebo mezi sebou navzájem, ať v rodinném kruhu, nebo se svými příbuznými či přáteli. Také já jsem mohl prožít mnohé krásné a požehnané chvíle. Některé byly radostné a některé i bolestné. O jednu z nich bych se s vámi rád podělil.

Je tomu zhruba deset let, kdy jsem byl farářem ve farnosti Moravany. Po slavnosti „Obřácení apoštola Pavla“, která se slaví 25. ledna a tehdy připadla na neděli, za mnou do sakristie přišel jeden mladý muž, který se shodou okolností jmenoval Pavel, aby požádal o svátost křtu. Po roční přípravě, kterou prošel společně se svou manželkou, která již byla křesťankou, ale chtěla si mnohé věci zopakovat, byl další rok na Velikonocce pokřtěn. Jeho obřácení bylo opravdové. Krátce po svém křtu se začal zajímat, jak by mohl ve farnosti sloužit, kde ho Bůh bude chtít. Začal tedy po nějaké době studovat katechetický kurz, za nějaký ten rok začal učit náboženství, časem se stal také terciářem paulánů na Vranově u Brna a před 5 lety začal dálkově studovat také teologickou fakultu v Olomouci, tu také na konci června tohoto roku úspěšně dokončil. S manželkou nemohli mít vlastní děti, a proto adoptovali dvě krásné holčičky. Před rokem mu však zjistili vážnou nemoc – rakovinu na tlustém střevě a na slinivce. Rok procházel léčbou. Zhruba v polovině července mu však lékaři už další léčbu nedoporučovali, protože viděli, že nemá žádné účinky. Jedině mimořádný zázrak mohl bratra Pavla uzdravit. Pavel a jeho rodina se velmi modlili, ale kdo se především také mnoho modlil, byla celá farnost Moravany. Více jak tři týdny se scházela velká skupina pravidelně každý den ve 20 hodin v moravanském kostele, aby se za jeho uzdravení modlili. Bylo to někdy 30 až 40 lidí a to od nejmenších dětí až po starší ba-

bičky. Na to, že tato farnost čítá něco málo přes sto lidí a že červenec a srpen jsou obdobím prázdnin a dovolených, bylo to úctyhodné číslo. Nakonec Pán života rozhodl, že již chce mít Pavla u sebe. Pavla jsem mohl ještě zhruba týden před smrtí navštívit a udělit mu svátost pomazání nemocných a mohl přijmout Krista v Eucharistii jako skutečný pokrm pro život věčný. Byl povolán svým Pánem na svátek „Panny Marie Královny“. Byl jsem v těch dnech zrovna na duchovních cvičeních v Kostelním Vydří. Ale jelikož věřící z Moravan, kteří se za Pavla modlili, velmi stáli o to, zda bych mohl ten den za Pavla sloužit mší svatou, tak jsem neváhal a do Moravan se vydal, abych ve 20 hodin mohl za Pavla sloužit mší svatou. Jejich kněz nemohl, neboť byl tou dobou v Itálii na formačním kurzu. Sešlo se nás tam přes sto lidí, kostel byl plný (je to menší kostelík). A tak jsme si říkali: vyslyšel Pán jejich prosby? Tolik se modlili. Ano vyslyšel, ale jinak, než možná očekávali. Pavel byl velkým ctitelům Panny Marie. Často a rád se modlil růženec. A jsem přesvědčen, že si ho Panna Maria Královna v den svého svátku sama vytáhla do nebe. Je vždy bolestné, když zemře mladý člověk. Bylo mu čtyřicet tři let. Ale byl to „běžec“, mohli bychom říct „sprintér“, který mnohé křesťany, jak poznamenal jeden farník, ve své víře a horlivosti předběhl a rychleji doběhl k cíli. Pro mnohé farníky, ale i nevěřící se stal velkým povzbuzením v prožívání života z víry. Ježíš říká: „*Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.*“

Pro mne se stala tato událost, i když byla na jedné straně velmi bolestná, také událostí, která mě velmi povzbudila, a znovu jsem si uvědomil hodnotu společné modlitby, která nám pomáhá v nesení našich křížů. Kež se tedy rádi modlíme a vážíme si společné modlitby, ať v rodinách nebo v různých společenstvích, do kterých jsme třeba zapojeni. Kež nám tedy Bůh žehná na počátku tohoto nového školního roku a kež si vážíme daru modlitby.

váš otec Damián

Z KÁZÁNÍ SVATÉHO OPATA BERNARDA

(Sermo 5 de diversia, 4-5: Opera omnia, Edit. Cisterc. 6, 1 [1970] 103-104)

Stupně rozjímání

Postavme se pevně na hradbu a opřeme se vši silou o Krista, nejpevnější skálu, jak je psáno: *Mé nohy na skálu postavil, mým krokům opět jistotu dal.*¹ Když jsme se tak pevně postavili, rozjímáme, abychom poznali, co nám řekne a co máme my odpovědět na jeho výtky.

První stupeň rozjímání je, moji milí, tento: abychom ustavičně měli na mysli, co chce Pán, co se mu líbí a co je mu milé. Poněvadž *každý z nás často chybuje*² a naše smělost se staví proti jeho správné vůli a nemůže se s ní spojit ani shodnout, skloňme se pod mocnou ruku nejvyššího Boha a všemožně se snažme představit se jeho milosrdným očím jako ubožáci a říkejme: *Uzdrav mě, Hospodine, a budu zdrav, zachraň mě, a budu zachráněn.*³ A také: *Volám, smiluj se nade mnou,*

*Pane, uzdrav mě, zhřešil jsem před tebou, uzdrav mě zas.*⁴

Když se oko našeho srdce očistí takovými úvahami, přestaneme se s hořkostí zabývat svým vlastním duchem, ale s velkým potěšením spíše duchem božským. A přestaneme uvažovat, jaká je Boží vůle v nás, nýbrž jaká je sama v sobě.

*Život je totiž v jeho vůli.*⁵ Proto prospěbujeme, že je pro nás užitečnější, a proto prospěšnější všechno, co se shoduje s jeho vůlí. Nuže, jak opravdově chceme zachovat život své duše, tak se ze všech svých sil starejme, abychom se od jeho vůle neodchýlili.

Když pak poněkud pokročíme v duchovním cvičení za vedení Ducha, který zpytuje i hlubiny Boží, uvažujme, jak laskavý je Pán, jak je dobrý sám v sobě. A s prorokem se modleme, abychom poznali vůli Páně, a nevstupujeme již do svého srdce, ale do jeho chrámu. A přesto říkejme: *Jsem sklíčen, proto na tebe tak vroucně myslím.*⁶

Kolem těchto dvou věcí se točí celý duchovní život: abychom se při svém rozjímání spásitelně znepokojovali a rmoutili a abychom si při rozjímání o Bohu oddechli a v radosti Ducha Svatého měli útěchu. A tak abychom dosáhli bázně Boží a pokory, a skrze ni dospěli k naději a lásce.

¹ Žl 39 (40), 3 (Vulg.)

² Jak 3, 2

³ Jer 7, 14

⁴ Žl 40 (41), 5

⁵ Žl 29 (30), 6 (Vulg.)

⁶ Žl 41 (42), 7

O. Bázeň z Boha, pramen moudrosti, rozumně si vede, kdo jí dbá. * Jeho chvála zůstává navždy.

V. Láska k ní je zachovávat její přikázání, neboť všechna moudrost je v bázni před Pánem. * Jeho chvála zůstává navždy.

pro Věžník vybral otec Damián

R O Z H O V O R S ...

MONS. FRANTIŠKEM RADKOVSKÝM

Emeritní biskup František Radkovský oslaví 3. října kulaté narozeniny. To je samozřejmě příležitost k rozhovorům, kterých pan biskup v těchto dnech jistě zodpoví několik. Pokusím se tedy také o pár otázek, možná vzpomínkových, bilančních.

Vážený pane biskupe, hned na úvod určitě otázka, která se dotkne Vašeho rodiště a kterou jste v minulosti už jistě zodpovídal. Co se Vám úplně první vybaví, když se řekne Třešť?

Krásné panorama, jak ho vidíme od nás z Chaloupek: farní kostel sv. Martina a zámek, vše v zeleni parku.

Když se člověk dožívá významného životního jubilea, určitě se i zamýšlí nad prožitými roky. Jsou nějaká zásadní rozhodnutí, která byste

změnil, pokud byste měl možnost?

Myslím, že bych asi neměnil, jsem vděčný Pánu Bohu, jak mě vedl.

V našem farním časopise se pokoušíme farníky povzbudit, aby vzpomínali na kněze, kteří působili v naší farnosti a nějak se nám vryli do paměti. Na kterého kněze, jenž působil v Třešti v době Vašeho dětství a dospívání, byste zavzpomínal?

Vzpomínám si především na P. Aloise Striu, který byl u nás v náročných letech po roce 1948. Byl energický a nedal se zlomit režimem; proto u nás dlouho nevydržel, musel být z nařízení státní bezpečnosti vyměněn. Rád vzpomínám i na P. Jaroslava Procházku, který působil jako katecheta a učil nás ve škole náboženství. Hodně jsem si z jeho výuky odnesl do života. Vzpomínám i na P. Miloše Dočekala, který k nám přišel jako mladý kaplan a měl sympatie nás mladých. Vzpomínám i na P. Křehlíka, který (jak mi říkali rodiče a jak jsem našel v matrice) mě křtil, a na P. Přívětivého, za kterého jsem měl v Třešti primici v r. 1970.

Pokud mám dobré informace, stále pracujete. V současné době jste prezidentem Diecézní charity Plzeň, máte tedy blízko k otázkám pomoci, solidarity apod. Když vidíte současnou situaci v Evropě, ve světě, kde je jedním z hlavních témat uprchlická krize, co byste řekl všem, kteří se právě toho obávají?

Především bych řekl, že proud uprchlíků do Evropy je důsledkem toho, že Evropa selhala a selhává. Kdysi jsem slyšel od jednoho moudrého historika, že Afrika je pro Evropu výzvou a zkouškou. Když ji Evropa nezvládne tím, že africkým zemím nepomůže, aby se staly vyspělými, soběstačnými zeměmi, bude to mít negativní důsledky pro oba kontinenty. Toho jsme dnes svědky. Je přece špatné, když z nějaké země odcházejí mládí a schopní, tak jak to vidíme na emigrantech z afrických zemí.

Z naší vlastní zkušenosti víme, že trojí emigrace z naší země (1939, 1948, 1968) z důvodů totality nacistické a komunistické naší zemi velmi ublížila. Je tedy třeba dělat vše pro to, aby z afrických států se staly vyspělé země, které by zaměstnaly své lidi, především mladé, a naučily je poctivě pracovat. Sem přijedou jako oběti obchodníků s lidmi, kterým musí draze zaplatit, riskují život, aby se na chatrných lodích do Evropy dostali, a ovlivněni překupníky se domnívají, že v Evropě nebudou muset pracovat, že budou mít dostatečně velké finanční dávky.

Rovněž Sýrie a Irák teď potřebují, aby se jejich uprchlíci vrátili domů a mohli naplno pracovat na poválečné obnově vlastní země. A bohaté země Evropy, včetně naší země, se musejí soustředit na tuto pomoc přímo v Sýrii a Iráku.

Zatím však proud uprchlíků, především z Afriky, nepřestává. Nemůžeme se sobecky uza-

vřít a říct jim, ať jdou jinam. Uprchlíci byli vždycky přijímáni, jak tomu bylo i s našimi uprchlíky před totalitou. To byli uprchlíci političtí, ti z Afriky jsou především ekonomičtí. Je ovšem třeba, aby splnili určité podmínky. Naučili se náš jazyk, získali určitou kvalifikaci a zapojili se do práce. Je třeba je nediskriminovat, to by je radikalizovalo, ale dát jim stejné podmínky, jako máme my. Dobrým příkladem v tom mohou být skromní a pracovití Vietnamci. Přišli za jiných podmínek, ale dokázali se zapojit podle svých možností a schopností a jsou tak užiteční pro společnost. Jistě, že i k nim můžeme mít výhrady, ale nic není černobílé.

Důležité také je, že Evropa stárne a vy-

mírání, zatímco ty nejchudší africké země mají nejvyšší porodnost. Evropa však svým vymíráním vytváří především pro africké přistěhovalce přirozený prostor. Jsou to často muslimové, z Afriky i odjinud, kteří mají vysokou porodnost. To, jestli v budoucí Evropě bude převažovat kultura křesťanská, nebo muslimská, je tedy v rukou současných Evropanů, i v našich.

V jednom z rozhovorů pro matfyz.cz jsem si přečetla, že se řídíte heslem „non ti temo, perche ti amo“ – „nebojím se tě, protože tě mám rád“. Platilo pro období totality, ale mohlo by být řešením pro všechny, kteří pocítují strach třeba právě ze současné situace. Je to heslo pro Vás stále aktuální?

Jistě je aktuální, protože důvodů k strachu u všech generací je dost i přes všechny sociální a společenské vymoženosti. Chce to ovšem mít víru, že Bůh je nám všem společný milující a milosrdný Otec, kterému na každém (dobrém i zlém) záleží, ochraňuje nás a pomáhá nám, abychom byli stále lepší ve vztahu k Němu i mezi sebou navzájem. To je ten základní důvod k optimismu. Dokonce je to možné vyjádřit slovy „to nejdůležitější v dějinách se už stalo: Ježíš Kristus za nás všechny umřel a vstal z mrtvých“.

A jak vidíte budoucnost římskokatolické církve? Často se mluví o tom, že musíme být církví 21. století, proměnit se, nebýt těmi smutnými křesťany. V čem se tedy máme proměnit, pokud je třeba se měnit? V čem se naopak nemáme měnit?

Papež sv. Jan Pavel II. vydal začátkem r. 2001 apoštolský list „Novo millennio ineunte - Na začátku nového tisíciletí“. V článku 43 píše:

V začínajícím tisíciletí před námi stojí veliký úkol: Chceme-li být věrní Božímu plánu a zároveň odpovědět na hluboké touhy světa, musíme učinit církev domovem a školou společnosti.

Co to znamená konkrétně? Pokud bychom zde ihned přešli k praktickým plánům, dopustili bychom se omylu. Dříve než začneme plánovat konkrétní iniciativy, je třeba rozvinout spiritualitu společenství a dovolit jí, aby se stala formačním základem všude tam, kde se formují lidé a křesťané, kde jsou vychováváni služebníci oltáře, zasvěcené osoby a pastorační pracovníci, tam, kde se budují

rodiny a komunity. Spiritualita společenství znamená v prvé řadě obrátit srdce k tajemství Trojice, která v nás přebývá a jejíž jas máme zachytit také na tváři bližních, žijících kolem nás. Spiritualita společenství znamená též schopnost vnímat v rámci hluboké jednoty tajemného těla církve každého bratra ve víře jako někoho, kdo "mi patří", abychom dokázali sdílet jeho radosti i utrpení, vytušit jeho přání, postarat se o jeho potřeby, nabídnout mu opravdové a hluboké přátelství. Spiritualita společenství znamená dále schopnost vidět v druhém především to pozitivní, abychom ho mohli přijmout a ocenit jako Boží dar: "dar pro mě", kromě bratra, který ho přímo dostal. Spiritualita společenství je také umění "vytvořit prostor" bratru tím, že ponese me břemena jeden druhého (srov. Gal 6,2) a budeme čelit sobeckému pokušení, které na nás neustále útočí a vyvolává soupeření, kariérismus, nedůvěru a žárlivost. Nedělejme si iluze: bez této duchovní snahy by vnější nástroje společenství nebyly k ničemu. Staly by se bezduchými strukturami, spíše maskami, které společenství jen předstírají, než že by byly cestou k jeho vyjádření a růstu.

Omlouvám se za ten delší text, ale nic lepšího jsem jako program pro budoucnost církve

zatím nečetl. Sám se o tento způsob života už mnoho let snažím, a osvědčuje se mi.

Brzy nás čeká listopadové výročí, 30 let nového společenského uspořádání. Vnímáte to období třiceti let jako dlouhé? Co byste české společnosti popřál do dalších třiceti svobodných let?

Naopak, zdá se mi, že těch 30 let uteklo velice rychle. Česká společnost se podivuhodně rychle zotavila ekonomicky (i přes mnohé velké krádeže jednotlivců a společností!). Panuje zde atmosféra svobody a demokracie a dá se říci i práva a spravedlnosti. Lidé však ztratili - a to je na povážnou - smysl pro pravdu. Jsou přesvědčeni, že každý má "svou" pravdu a objektivní pravda je nezajímavá. Také nastal velký úpadek morálky, ztratili jsme morální zásady; to je vidět především na mezilidských vztazích, například na tolika ztroskotaných manželstvích. Je to "nemoc" především Západní Evropy, která ztratila křesťanství, na kterém Evropa vyrostla, a k nám to velmi rychle přechází. I když na druhé straně přibývá těch, kteří hledají duchovní zakotvení. Není to vždy hned křesťanství, protože nabídka je velká. Přesto v dnešní době muslimské imigrace do Evropy si všichni uvědomují, že je to

zcela jiná kultura a že naše kultura má křesťanské základy, i když toho o křesťanství moc nevědí. Co bych tedy chtěl popřát naší zemi i celé Evropě, aby se opět vrátila ke křesťanství, protože to by velice pomohlo zlidštit a uzdravit vzájemné vztahy.

A nakonec se zeptám... Co všechno byste chtěl ještě stihnout? Máte nějaké plány?

Rád bych, nakolik mi budou síly stačit, ještě nějakou dobu pracoval pro Diecézní charitu a povzbuzoval duchovně a morálně její zaměstnankyně a zaměstnance v jejich náročných službách. Rád také těším klienty charitních zařízení, zvláště seniory tím, že vezmu kytaru a společně zpíváme písničky jejich (i mého) mládí. Snažím se také, zvláště o víkendech, vypomáhat kněžím v jejich náročných službách, kterou vykonávají v mnoha kostelích.

A jinak se také připravuji na setkání s Pánem Ježíšem po smrti. Těším se na Něho a často mu to říkám, že se na něj těším. Všechny nás čeká

smrt, ze které máme většinou všichni (aspoň trochu) strach. Je to přirozené. Proto je povzbuzující těšit se na setkání s Pánem Ježíšem ve chvíli smrti a po smrti. To je totiž pozitivní a povzbuzuje nás to k tomu, abychom se snažili ještě před smrtí dožrát pro trvalé objetí s Ježíšem, abychom totiž po smrti nemuseli nejprve dožrávat v očistci ve smutku a bolesti, že od Boha, který je naše štěstí a radost, nás odděluje naše hříšnost.

Děkuji za Váš čas! A i my z Třeště se připojujeme k zástupu gratulantů, děkujeme za to, že na nás nezapomínáte a přejeme stále tolik sil a elánu a vyprošujeme hojnost Božích milostí!

Děkuji Vám, Bůh Třešti a všem jejím obyvatelům žehnej!

- KZ -

ÚCTA K BOŽSKÉMU SRDCI A SLAVENÍ PRVNÍCH PÁTKŮ V MĚSÍCI

Naše křesťanská tradice nabízí ohromné možnosti pokladů Boží milosrdné lásky. Je to sám Bůh, který skrze své svaté upozorňuje, vyzývá a otevírá poklady milosti pro naši spásu. Jedním z těchto pokladů je slavení devíti prvních pátků v měsíci, zasvěcených smíru za všechny hříchy a rouhání, kterých se našemu Pánu dostává, a také slavení prvních devíti sobot v měsíci, zasvěcených smíru za všechny bolesti, kterou lidé způsobují Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Smír, to je touha milujícího a vděčného srdce odpovídat láskou na lásku.

Důležité je, že tuto pobožnost nám předkládá sám Ježíš a Panna Maria, není to lidský výmysl. Na nás je, abychom toto Božské pozvání s vírou a pokorou přijali, stali se radostí a útěchou Ježíšova a Mariina Srdce a věřili i v hojná Pánova zaslíbení.

Slyšel jsem dost různých námitek proti těmto i jiným pobožnostem, ale vždy jsem si říkal, že Bůh přece může jednat, jak sám chce. On je pá-nem života, může nabízet, zvat, slibovat, určovat a vždy je to dobré, pro nás dobré, i když to náš lidský omezený rozum třeba nemůže pochopit a naše slabá víra tomu všemu uvěřit. Bůh zjevuje svá tajemství maličkým, a jsou to často prosté duše, které s vírou vstupují do Pánových výzev, vykonají, co Bůh žádá, a stávají se svědky velkých zázraků.

Zaslíbení těm, kdo budou slavit první pátky v měsíci a uctívat Ježíšovo srdce:

1. *Dám jim všechny potřebné milosti a požehnám jejich činnost.* **2.** *Potěším je ve všech jejich obtížích.* **3.** *Hříšníci najdou v mém Srdci nevyčerpatelné milosrdenství.* **4.** *Vlažní se stanou horlivými a horliví dokonalejšími.* **5.** *Ochráním ty, kteří se mu zasvětili a nepřestanou ho zbožně uctívat.* **6.** *Vepíší do svého Srdce jména všech, kdo budou rozšiřovat úctu k němu.* **7.** *Kde budou uctívat obraz mého Srdce, tam dám svůj mír a spojím rozdvo-*

jené. **8.** *Rodiny, které se s důvěrou na mne obrátí, ochráním v jakémkoli souzení.* **9.** *Společnosti, které se dají pod mou ochranu, uchovám ve svornosti a uchráním je trestů, které si zasloužily.* **10.** *Těm, kteří pracují na spáse duší, dám milost, že obrátí i nezjatvrzelejší.* **11.** *Zahrnu nebeským požehná-ním všechny, kteří o mém svátku přistoupí ke stolu Páně, aby odčinili urážky, kterých se mi dostává především v Nejsvětější Svátosti.* **12.** *Má všemohoucí láska udělí všem, kdo po devět po sobě jdoucích prvních pátků mě přijmou, milost konečného setr-vání. Nezemřou ve stavu nemilosti a bez svátostí. Mé Božské Srdce jim bude v posledním okamžiku bezpečným útočištěm.*

Zaslíbení, která dává Ježíš těm, kdo budou slavit první pátky v měsíci, mohou vyznít jako laciný recept, jak jistě a spolehlivě dosáhnout nebe. Někdo by mohl říct: absolvoval jsem pobožnost prvních pátků, nebe mám jisté, nemusím se nějak více snažit. To by byl omyl. Při slavení prvních pátků v měsíci jde o Boží lásku, ke které se lidé staví lhostejně, nevěšmavě. Slavení v nás má probudit zájem o tuto lásku, touhu nechat se láskou Boží zapálit a lásku opětovat. Součástí slavení je přijetí svátostí smíření, tedy přijetí Božího milosrdenství. Příprava na tuto svátost je poctivé zpytování svědomí, tedy formace našeho srdce podle Ježíšova Srdce. Jak je důležité často zpytovat svědomí, abychom se ve světě neztratili! Časté sv. přijímání nás proměňuje k Boží podobě. Naše spása spočívá v tom, že budeme Bohu podobni – budeme mít plnost lásky.

Příště bychom si něco mohli říct o historii prvních pátků.

pro Věžník vybral otec Damián
(Převzato z knihy „Slavení prvních pátků a prvních sobot v měsíci, P. Pavel Havlát)

ROK PRVNÍ

Je to už více jak rok, co se třeštská fara stala domovem otci Damiánovi. My jsme si na tu změnu už více méně zvykli, ale co on a jeho nová farnost?

Jak se Vám tu žije?

Bohu díky! Žije se mi zde dobře. Už jsem toho ve svém životě prošel poměrně hodně a byla to různá místa a tím i různé mentality a někdy i mezinárodní zkušenost. Občas se mě také někdo ptal, jak se mně tam líbí a jak snáším ty změny. Někdy lépe a někdy hůře, jako každému člověku, záleželo také na tom, jak časté a jak zásadní to byly změny. Ale vždy jsem říkával a snažím se toho držet - všude, kde je Pán Bůh a dobří lidé, tak tam se dá žít dobře. Pán Bůh je našťástí všude (je všudypřítomný) a dobří lidé se také najdou, Bohu díky, všude, někde jich je více a někde trochu méně. V Třešti a okolních farnostech je našťástí dost dobrých lidí.

A jste tu doma?

Ano i ne. Trochu to přiblížím. Každý z nás víme, že jsme poutníci do pravého „domova“, do Božího království. Pravý domov na nás tedy teprve čeká. Tento pozemský domov má být pro nás předobrazem toho nebeského domova. Pro rodiny je důležité, aby vytvářely podmínky pro to, aby man-

želé prožívali své vzájemné vztahy v lásce, důvěře a odpuštění. Když se o to snaží, vytvářejí tím zázemí pro své děti, tedy místo, kde se cítí milováni, bezpečně, tedy kde vnímají, že to je jejich domov. U kněží je to myslím trochu jinak. Kněz má plnit Kristův příkaz, aby tam, kam přichází, vnášel do domů pokoj a požehnání, ale sami mají být stále podobnější Kristu, tedy sloužit a kázat tam, kde to bude potřeba. Tedy moc se „nezabydlovat“. Na druhé straně i kněz slouží farnosti – „farní rodině“, kde se mají prožívat vztahy lásky, důvěry, odpuštění a vzájemného poznání a pochopení a když se to velmi často mění, tak je to i pro něho náročné.

Co Vás tu ve farářské službě těší a co už méně?

Neodpovím přímo, co mě těší a co ne, ale použiji myšlenku sv. Bernarda. Náš život je veden správným směrem, pokud plníme Boží vůli. My se tedy snažíme hledat a plnit Boží vůli. Dokonce o to pravidelně prosíme v modlitbě „Otče náš“ - „buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi“. A podle sv. Bernarda je důležité, abychom nacházeli a plnili Boží vůli, abychom velmi často, nebo dokonce slovy světce: „měli ustavičně na mysli, co chce Pán, co se mu líbí a co je mu milé“. Každé ráno se modlím hned po probuzení na okraji postele jednu modlitbu sv. Terezie z Lisieux: „Dobry Bože, dej, ať mám touhu tě nade všechno milovat a ať ti chci dělat ve všem radost.“ Myslím si, že je to trochu jinými slovy řečeno totéž, o čem mluví sv. Bernard. Já se snažím podle svých schopností na to myslet celý den, a to přes všechny své pády a selhání, kdy asi více plním svou vůli, než tu Boží, nebo konám, co se líbí mně a Pána se na to moc neptám. Večer při zpytování svědomí to mohu trochu zhodnotit, jak jsem se o to snažil a jak se mně to dařilo.

Zde se tedy vrácím k otázce. Vnímám, že není tak důležité, co mě těší, co se mně líbí, ale co se líbí Ježíši a co se mu třeba nelíbí na naší farní rodině, kterou mi svěřil skrze otce biskupa. Je pravdou, že biskupové a kněží, protože mají jednat v osobě a jménu Kristově, musí někdy konkrétně tlumočit, co se Bohu líbí a co se mu nelíbí. A někdy je to přijímáno pozitivně a někdy třeba i negativně. Tak jako tomu bylo často u proroků. A každému pokřtěnému

byla svěřena služba proroka, o to víc knězi nebo biskupovi.

A tady si myslím, že je dobře, abychom se všichni dohromady jako farní rodina, ale i každý jednotlivě, stále více Pána Ježíše ptali: Ježíši, co chceš ty, co se ti líbí, co je ti milé. A také občas to může být i obráceně: co se ti na mně nelíbí, čím tě zarmucují? Velmi doporučuji přečíst si pozorně a možná i opakovaně, tedy téměř rozejímavě, kázání sv. Bernarda, které najdeme také v tomto čísle Věžníku (str. 4).

Nelze si nevsimnout některých změn ve farnosti. Já třeba děkuji za znovuzavedení bohoslužeb na první soboty. Chcete k některým změnám, požadavkům něco říct?

Ony ty změny přicházejí tak trochu „samy“, často vyplývají z různých situací. Vždy vyjde nějaký podnět, nebo musím na určitou situaci reagovat. Většinou se jedná o podnět od „běžného věřícího“ nebo od více věřících. Člověk se za to modlí a ptá se Ježíše. Chceš to, Pane, ty? Líbí se ti to? Je ti to milé? A pokud to dozraje, že ano, mnohdy tomu napomohou i určité věci a sled událostí, pak se dělá určitá změna. Třeba již zmíněná změna znovu zavedení bohoslužeb na první sobotu. To si velmi přeje Panna Maria, tlumočila to ve svém zjevení ve Fatimě a také říká proč a slibuje velké přísliby, především pro rodiny. Ale přáli si to i někteří věřící z farnosti, tak proč nevyhovět, když je to Bohu tak milé a ta věc je možná.

Máte už nějaké plány pro farnost na další rok? Mám na mysli nějaké větší opravy, mimořádné akce, změny...

Uvidíme, co se ukáže. Věci se vyvíjejí. Třeba oprava kaplanky byla původně zamýšlená pouze jenom jako oprava jedné místnosti pro katechezi předškolních dětí, ale později se ukázalo, že bude dobře to opravit celé a pokud je to možné, tak pořádně. Ono se to většinou potom vyplatí. Podobně na tom byla také třeba oprava fary v Kostelci. Z původně menší opravy se vyvinula kompletní oprava fary a předělání na dvě bytové jednotky. Když se to udělá pořádně, může se žádat i větší nájemné a tím i časem splatit. Teď mám na mysli pronájem fary v Kostelci. Co se týká dalších větších oprav, vypadá to, že se bude pokračovat v opravě kaplanky, a to jejího „vnějšího pláště“, potom také

možná oprava „konírny“, aby mohla být ještě lépe a více využita.

Co se týká duchovních věcí, dá-li Pán, mohlo by se příští rok rozběhnout biřmování. Dále zde bude určitá změna v zpřístupnění kostela sv. Martina. Budeme tam instalovat poplašné zařízení a kamery, aby mohl být kostel otevřený celý den a to jednak k modlitbě, ale také pro návštěvníky, kteří přijedou do našeho města a chtějí se podívat a někdy i pomodlit v našem farním kostele.

Kromě pravidelných věcí, v kterých bych chtěl pokračovat, bych chtěl dát v tomto školním roce ještě větší důraz na prožívání prvních pátků. Je to věc, která se velmi líbí Pánu Ježíši. Jasně to řekl sv. Markétě Marii Alacoque a také církev, papežové to po staletí velmi vřele doporučují. Je to spojeno s úctou k Srdci Ježíšovu, smíru za urážky, které jsou vůči Jeho Srdci, ale i s mnohými přísliby pro spásu člověka. Je to také spojeno s pravidelnou svatou zpovědí. Tomuto tématu se věnuji na jiné stránce tohoto čísla Věžníku a vidím to jako velmi důležité pro hlubší prožívání vztahu lásky k našemu Pánu, k jeho Nejsvětějšímu Srdci a k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Otázka na závěr - co ve škole, tedy co studium doktorátu? Dobry?

Škola dobrý... Když jsem byl v prosinci v Římě, tak jsem zjistil, že mně už málem propadlo „téma“ mého doktorátu. Bylo to spojeno i s tím, že se kvůli častým změnám mého působiště stále více prodlužovalo mé studium. Co s tím? Už byla ve hře i varianta to zanechat. Ale nerad utíkám „z boje“, tak jsem zkrátka zavolal mým známým, jestli by mně mohli poslat určitou větší částku na můj účet, protože na mém účtu zrovna nebyla dostatečná částka připlatit si prodloužení o pár let. Bohu díky, reagovali rychle. A já mohl zaplatit a zařadit si prodloužení o dalších pět let. Kdybych byl v Římě, tak bych to snad do roka mohl udělat, ale v živé farnosti jako je Třešť s okolními farnostmi Růžená a Kostelec to potřebuje daleko více času. Ale chtěl bych to s pomocí Boží jednou dokončit. Snad se to Pánu Ježíši líbí... Baví mě to a také mě to „nutí“ se stále více vzdělávat a prohlubovat své znalosti.

Děkuji za rozhovor

Ludmila Koukalová

VYHLÍDKOVÝ LET

V červnu uplynul rok, co jsem se s vámi v Třešti loučil a byl jsem obdarován originálním dárkem, vyhlídkovým letem z Jihlavy. Byl jsem velmi překvapen, protože něco takového jsem nečekal. Těšil jsem se, že uvidím farnosti z ptáčích perspektivy. Datum letu jsem stále odkládal vzhledem k stěhování do jiné farnosti. Až na podzim se našla příležitost spojit let s návštěvou spolčů v Třešti. Poukaz měl totiž platnost do konce října. V pondělí jsem byl připraven vydat se do Jihlavy a v tom momentě mi volá paní, že se dnes neletí, protože fouká silný vítr. Let se odkládá zatím na neurčito, platnost poukazu mi ochotně prodlužuje o rok.

Čekal jsem, až budu moci spojit let s nějakou cestou na Vysočinu a najdu časovou skulinku. Vzdálenost Kobylí Jihlava je 150 km. Příležitost se mi naskytla až o letních prázdninách, kdy jsem se rozhodl, že si udělám dovolenou na Vysočině a v jižních Čechách, kde navštívím své známé. Spojil jsem to s kněžskou poutí ve Vydří. Opět plánovaný termín v pondělí nevyšel, protože zase bylo zataženo a nic by nebylo vidět. Až konečně na Pannu Marii Karmelskou se nebe vyjasnilo a mohli jsme letět.

Vůbec ten den byl plný zážitků, na které nezapomenu. Dopoledne jsem byl na mši sv. s otcem biskupem Pavlem Konzbulem v Kostelním Vydří, kde jsem se mohl potkat a popovídat si

se svými bývalými farníky. Bylo to moc milé. Po obědě jsem nemohl odmítnout pozvání na jízdu na autodromu na autíčkách s biskupem Pavlem, opatem Kosíkem a dalšími kněžími a řeholníky a jednou odvážnou sestřičkou. Byla to show jak pro nás, tak i pro přihlížející. Všichni jsme si to opravdu užili. Po přednášce biskupa Pavla o humoru v Bibli jsem se vydal na 16. hodinu na letiště do Jihlavy, kde na nás čekalo opravdu malé letadélko. V duchu jsem si řekl, jak se do toho všichni vejdem? Sice natěsno, ale vešli. Dostali jsme sluchátka, abychom slyšeli pilota. Ještě jsem stačil před startem poslat několik SMS zpráv farníkům, že poletíme nad Kostelcem, Třeští a Růženou, aby nám zamávali. A pak už jsem jen žhvil foťák. Letadlo se vznášelo k nebi velmi lehce, protože nám válnul vítr od zad, ale poryvy větru už tak příjemné nebyly. Občas jsem si připadal, jako když jedu po staré D1, ale rozdíl byl v tom, že jsme se vznášeli 300 metrů nad zemí. Viděli jsme nádherně všechna místa, kde jsem působil - Kostelec, Salavice, Jezdovice. Třešť jsme celou dvakrát obkroužili a pak jsme zaletěli až nad Telč. Vraceli jsme se zpět nad Roštejnem přes Růženou, kterou jsme si také pečlivě prohlédli. Nemohli jsme vynechat a nepodívat se na starší táborníky z vrchu. Bylo vůbec dobrodružství je najít mezi lesy. Tábor jsme obkroužili dvakrát. Na louce nám táborníci připravili krásný obraz smajlíku, který jsem bohužel hned nepoznal. Pak nám mohutně mávali a pana pilota také napadlo, že jim zamáváme. Nahnul letadlo dvakrát napravo a pak nalevo a mohu vám říci, že v tu chvíli už jsem měl skoro žaludek v krku a řekl jsem mu, aby pokračoval raději dál.

Po 45 minutách letu jsme šťastně přistáli na letišti a řekl jsem si: „Bohu díky za krásný a šťastný let. Opravdu to stálo za to.“ Chtěl bych vám ještě jednou moc poděkovat za krásný zážitkový dárek, na který dlouho budu vzpomínat.

otec Tomáš Čaha

P.S.: Budu si moci tento zážitek zopakovat díky farníkům z Bořetic, kteří mi darovali vyhlídkový let z Břeclavi.

10. VÝROČÍ OD NÁVŠTĚVY PAPEŽE

Koncem září si budeme připomínat již desáté výročí od historické chvíle, kdy brněnskou diecézi poprvé od jejího založení v roce 1777 navštívil papež (někteří z vás byli tehdy u toho). Svatý otec Benedikt XVI. v neděli 27. září 2009 slavil na ploše tuřánského letiště bohoslužbu pro více než 120 tisíc našich i zahraničních poutníků. Tuto událost připomene diecézní biskup Vojtěch Cikrle děkovnou mší právě v den desátého výročí - 27. 9. 2019 v katedrá-

le na Petrově a bude připraveno i malé tematické ohlédnutí (program se připravuje).

Nedá mi to, abych pro odlehčení nepřipomněla dvě ze skandovaných hesel, která na letišti vítala papeže Benedikta XVI.: *Svatý otec v Brně je, s námi se tu poměje.* - *Dnes ví každé mrně, že je papež v Brně.* - Mnozí na ně dosud s úsměvem vzpomínají...

Připojuji aktuální slova brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho, který tehdy papeže na letišti za nás všechny vítal.

„Zdá se to neuvěřitelné, ale 27. září uplyne již deset let od chvíle, kdy naši diecézi poprvé v její historii navštívil Svatý otec. Pro mnohé, kdo byli přítomni, patří bohoslužba papeže Benedikta XVI. na tuřánském letišti pro více než sto dvacet tisíc poutníků ke stále živým vzpomínkám. Od mnoha lidí, se kterými jsem se od té doby setkal, jsem slyšel, že to pro ně byl hluboký zážitek a významná chvíle jejich života.

Papež přijel, aby nás povzbudil pro každodenní život, kde se stýká naše lidství (s radostmi i strastmi) s šancemi života v duchu evangelia. Konkrétně s vírou, nadějí a láskou, což byla témata jednotlivých dnů papežské návštěvy.

Někteří se tehdy zabývali jen vnějšími okolnostmi akce (co se kde jedlo, kolik to stálo, kolik policistů a záchranářů bylo ve službě) a jiní vnímali především to, co nám Svatý otec chtěl sdělit. V Brně Svatý otec Benedikt XVI. promlouval o naději, o kterou touží každý člověk opřít svou budoucnost. Z jeho homilie mi nejvíce utkvěla v paměti tato slova: „Historická zkušenost ukazuje, k jakým absurditám dospěje člověk, když vyloučí Boha z horizontu svých rozhodnutí a svého jednání ... Je nutné svou svobodu stále znovu a znovu zaměřovat k dobru.“

Papež se však nevyjadřoval jen k věcem náboženským, ale všeobecně lidským a jsem přesvědčen, že svým úhlem pohledu inspiroval nejen katolíky.

V pátek 27. září 2019 v 17.30 hodin bude v katedrále slavena děkováná mše při příležitosti 10. výročí návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v Brně. Jste na ni všichni srdečně zváni. A prosím, abyste současného papeže Františka provázeli ve svých modlitbách a děkovali také za jeho předchůdce.“

Martina Jandlová
tisková mluvčí Biskupství brněnského

LISTOPAD 1989

Za pár měsíců vzpomeneme neuvěřitelných třicet let od významných listopadových dnů roku 1989, které byly a jsou pro nás – pamětníky – nezapomenutelné.

V té době jsem pracoval na SOU Třešť na domově mládeže. Starali jsme se o více než 300 ubytovaných studentů z celé české části republiky. Převládaly dívky (dámské a pánské krejčově), čistě chlapecké byly obory truhlář a řezník-uzenář. Minulý režim v rámci výchovy mládeže velmi dbal na mimoškolní výchovu a byly na ni i prostředky.

Dlužno říci, že doba již byla v roce 1989 značně „uvolněná“ a myjsme měli možnost mládeži v rámci volného času nabídnout mnoho zajímavého: diskotéky, taneční, celorepublikové přehlídky zájmové umělecké činnosti, besedy s umělci a zajímavými lidmi a hodně možností sportovního využití. Měli jsme fajn kolektiv vychovatelů a práce s mládeží v jejich volném čase bavila nás i ubytované studenty, kteří na „INTR v Třešti“ stále vzpomínají.

Události 17. listopadu 1989 a následujících dnů jsme vnímali velmi nadšeně a emotivně. Byli jsme mladí a toužili jsme po svobodě, cestování a možnosti zařadit si život podle svého.

Samozřejmě: škola i domov mládeže byly v té době vedeny oficiálně v duchu „komunistické výchovy“, ale v praxi to bylo již více formální klišé než realita. Mohl jsem například v rámci besed v klubovně „neoficiálně“ informo-

vat studenty o zjeveních Panny Marie v Medjugorji a o dalších zajímavostech a aspektech víry v Boha, které rozhodně nebyly v duchu oficiální ideové komunistické výchovy. Vedení SOU se tvářilo, že „nevidí a neslyší“.

Ve dnech po 17. listopadu jsme měli možnost využívat tehdy ještě střeženou kopírovací techniku (cyklostyl) a ve vestibulu SOU zveřejňovat a rozšiřovat s vědomím tehdejšího ředitele SOU Ing. Kousala i aktuální tiskoviny z Prahy, informující o situaci z pohledu čerstvě se formujícího Občanského fóra.

Jako křesťané jsme se v těch předrevolučních časech scházeli na třeštské faře, kde byl tehdy „doma“ otec Pavel Procházka - na svou dobu velmi nadšený revoluční mladý kněz (přeložen do pohraničí právě v roce 1989 - pozn. redakce). Samozřejmě tajná policie STB pracovala do posledních chvil a měla zájem se nátlakem na nás dozvědět, co katolická církev a věřící chystají. I mně osobně při nečekané návštěvě lákal ke spolupráci jakýsi pracovník STB, který se představil pod jménem „Novák“.

Tehdejší ředitel učiliště Ing. Kousal mi ještě v září 1989 doporučil, abych zanechal návštěv kostela, neboť - cituji - „aktivní křesťanství se neslučuje s kádrovým profilem socialistického vedoucího výchovného pracovníka“... (konec citátu). Režim však již ztrácel sílu a odvahu zasáhnout proti demokratizaci, což vyvrcholilo právě listopadem 1989.

Tehdy jsem měl první dceru ve věku 1,5 roku a druhé dítě bylo na cestě... Revoluční nálada a odhodlání se ve mně mísily s obavami o rodinu, „kdyby to nevyšlo“...

Pár dnů po listopadu mne doma jednou v podvečer nečekaně navštívili vrstevníci Jirka Zuda a Stašek Hůry s tím, že bychom měli udělat shromáždění občanů města a „jít do toho“. Váhal jsem jen okamžik. Bylo třeba jednat a tak jsme se i v Třešti dali do práce. Pár dnů po 17. listopadu se uskutečnila i v Třešti na náměstí první svobodná demonstrace občanů v tehdy „rudé dělnické Třešti“. Nálada byla hodně emotivní a náměstí bylo tehdy plné svobodných, i když ještě dost nejistých

lidí, které spojovalo očekávání lepších časů.

Následně bylo založeno i v Třešti občanské fórum a měnily se posty na tehdejších národním výboru. Nás mladé, nezkušené snílky tehdy převálcovali zkušenější a starší lidé. Aktivizovala se i Lidová strana a začaly se postupně obnovovat tradiční a zakládat nové svobodné politické strany.

Někteří pozic chtívi spoluobčané se zaštiťovali tím, že jsou obětmi represí z roku 1968 a snažili se vyšplhat do uvolněných funkcí. Podobně tomu bylo i na SOU, kde došlo k volbě nového vedení. Slovo demokracie si mnozí vysvětlovali (a dodnes vysvětlují) tak, že si mohou dělat, co chtějí. A také se o to pokoušeli a pokoušejí i nyní. Naštěstí v Třešti, stejně jako v celé tehdejší Československé republice, proběhlo vše bez krveprolití, „sametové“.

Lidé mohli najednou svobodně dýchat, nebylo nutné se stydět za svou víru a přesvědčení. Do kostela začalo chodit více spoluobčanů. Bez byrokratických a ideových omezení se mohla začít rozvíjet zájmová a spolková činnost. Mnozí spoluobčané se svou nezištnou veřejnou angažovaností zasloužili o to, že se Třešť stala postupně svobodně se rozvíjícím městem, kde již komunistické manýry přestaly občany svazovat. Začaly se znovu objevovat tradice a oživil se život farního společenství, který se už neuzavíral jen mezi zdi kostelů.

Bohužel – na učilišti se zcela přestalo dbát na mimoškolní výchovu a práci s mládeží v jejím volném čase. Centrálně řízenou komunistickou ideologii výchovy a vzdělání nic nenahradilo. Mimoškolní výchova a aktivity téměř den ze dne skončily s pádem komunistického režimu. A tehdy jsem SOU opustil i já. Byl jsem především pracovníkem „mimoškolky“ a ta přestala existovat. Hlídačem mládeže jsem být nechtěl...

Otevření hranic se sousedními zeměmi mi nabídlo nové příležitosti a já jsem chtěl vyzkoušet. A u obchodní činnosti jsem již po několika změnách zůstal.

Přesto velmi rád vzpomínám na dobu, kdy se „bouraly staré pořádky“ a naše země vykročila na cestu svobody a demokracie. Byl to krásný čas plný nadšení, nadějí a snů. Jen škoda, že systém mimoškolní činnosti na SOU, který byl na velmi vysoké úrovni a za socialistická prázdná

hesla se jen schovával, nenahradilo nic jiného - lepššího. Ke škodě studentů, kterým by jistě velmi prospělo, kdyby měli možnost zapojit se do mnoha zájmových kroužků v oblasti kultury a sportu, kde by jim byli partnery vzdělání a nadšení vychovatelé.

Jistě jste si všimli, že jsem nikde neuvedl jako označení událostí listopadu 1989 jako „SAMETOVOU REVOLUCI“. Záměrně. S odstupem 30 let jsem stále více přesvědčen, že o revoluci nešlo. Už jen proto, že nebyli důsledně zbaveni moci komunisté, estébáci a další režimoví prominenti. Nebyla zakázána KSC (nyní KSČM). Dokonce na jejich činnost dle platné legislativy i dnes přispíváme z našich daní! Nebyly potrestány zločiny komunismu a nebylo ukázáno na všechny spoluobčany-donašeče a spolupracovníky STB. Mnozí převlékli rychle kabát a v nové demokracii byli ještě řadu let jako štky ve vodě. Využili kontakty z dřívějšíka, zpackanou privatizaci, a vytvořili na naše poměry nečekaně rychle novou vrstvu „pseudopodnikatelů“ a „nových kapitalistů“.

I přesto se rychle začala zvedat úroveň života lidí, péče o majetek města, přírodu. Církev mohly svobodně dýchat a sloužit potřebným. Mnozí lidé sice brzo z kostelů vycouvali, když zjistili, že si musí svou víru „zasloužit“ a že být na cestě k Pánu Bohu není úplně jednoduché. Ale mnoho jich zůstalo a s nimi přišly i děti a mládež.

Dnes, když budeme přemýšlet o 17. listopadu 1989, ale i v letech následujících, bychom měli vědět, že zdaleka není vyhráno. Největší úsilí a mnoho práce nás čeká zejména při aktivizaci občanů, bez nichž není možné vybudovat funkční svobodnou a odpovědnou občanskou společnost, která nedovolí pochybným jedincům a skupinám ovládnout stát, ekonomiku a myšlení občanů.

Demokracie je krásná, ale křehká a musíme se o ni stále starat, aby nám ji nezczizili samozvaní populisté a prospěcháři, kteří by ji rádi proměnili v novodobou diktaturu, sloužící jen jejich mocenským zájmům.

Věřme, že se to podaří a že i za dalších 20 let - při padesátém výročí listopadu 1989 - budou naše děti (a možná i my - dá-li Bůh) s hrdostí vzpomínat na dny a týdny, které nás vrátily mezi rodinu svobodných států. Bůh nám všem k tomu pomáhej.

Ing. Michal Salamánek

PŘIPOMENUTÍ A OSLAVY UDÁLOSTÍ LISTOPADU 1989

K připomenutí a oslavám 30. výročí revoluce v roce 1989, významného mezníku novodobých českých církevních dějin, přispěje Biskupství brněnské nabídkou několika zajímavých programů a akcí.

V pátek 15. listopadu 2019 v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla se bude po bohoslužbě v 17.30 hodin konat „Večer díky za svobodu“ – pásmo chval, díky a proseb s hudebním doprovodem. Program večera zakončí tradiční Nikodémova noc, kdy až do 22. hodiny budou moci zájemci v ztichlém chrámu setrvat v zamyšlení a osobní modlitbě.

V den výročí, v neděli 17. listopadu 2019 v 10.30 hodin bude brněnský diecézní biskup Mons. Vojtěch Cikrle předsedat slavnostní bohoslužbě v katedrále sv. Petra a Pavla. Při mši svatě zazní Dvořákova mše D dur op. 86, vystoupí Brněnský filharmonický sbor Beseda brněnská a

Brněnský katedrální sbor Magnificat s varhanním doprovodem.

Téhož dne večer zazní v katedrále koncert duchovní hudby - Dvořákovo oratorium Svátá Ludmila op. 71.

V měsíci listopadu bude též v katedrále ke zhlédnutí připravena doprovodná výstava „Třicet let svobody v brněnských křesťanských dílech“, která mj. přiblíží zájemcům zbudování nových kostelů v Soběšicích a Žabovřeskách, představí rezeztavěný chrám v Lesné či bystrcké ekumenické centrum Archa. V plném proudu jsou i přípravy tematické panelové diskuse, součástí programu bude i videoprojekce studentských snímků s rozhovory se zajímavými pamětníky a osobnostmi náboženského a společenského života.

Biskupství brněnské

NIKDY NENÍ POZDĚ

Před dvěma lety jsem mohl jít k prvnímu svatému přijímání, ale nešel. Kvůli kamarádům jsem přestal chodit na náboženství, teď už vím, že to byla chyba. Svatý Pavel v listě Římanům píše: A NEPŘIZPŮSOBUJTE SE TOMUTO VĚKU, NÝBRŽ PROMĚŇUJTE SE OBNOVOU SVÉ MYSLI, ABYSTE MOHLI POZNAT, CO JE VŮLE BOŽÍ, CO JE BOHU MILÉ A DOKONALÉ (Řím 12,2).

Právě před dvěma lety jsem se přizpůsobil tomuto věku, Bůh pro mě měl menší význam. Naštěstí mi otec Damián podal záchranou vodu. Začal jsem ministrovat v Jezdovicích (poté i v Kostelci a v Třešti). Později jsem se začal připravovat na první svaté přijímání a 2. července jsem

poprvé přijal Krista ve svátosti eucharistie. Všem, kteří mi pomáhali, bych chtěl poděkovat, zvláště otci Damiánovi, který mě připravoval, potom také paní Burdové, která napekla výborná perníková srdce, mé rodině, která mě podporovala, a všem, kteří se přišli podívat na obřad. A tak v případě, že jste u prvního svatého přijímání nebyli, neváhejte, protože nikdy není pozdě.

Sám Kristus řekl: *KDO JÍ MĚ TĚLO A PIJE MOU KREV, MÁ ŽIVOT VĚČNÝ A JÁ HO VZKŘÍSÍM V POSLEDNÍ DEN* (Jan 6,54).

Radim Šalanda

DĚTSKÉ TÁBORY

POD KŘÍDLY OREL JEDNOTA TŘEŠŤ

Po dohodě s o. Damiánem a s vedením Orel jednoty Třešť přešly oba tábory, které zajišťují třešťští farníci, pod organizaci místního Orla. Zmíněné řešení mělo hned několik logických důvodů: agendu spojenou s tábory řešíme v Třešti, možné oživení organizace ORT o nově příchozí děti – noví orlové měli levnější cenu tábora, automatické pojištění členů Orel jednoty Třešť na všech akcích včetně tábora. Celá změna nás zavazovala k 'inspekční cestě' na oba tábory, abychom se ubezpečili o spokojenosti vedoucích i dětí, jaké bylo naše překvapení, když...

Zápisky z inspekční cesty Kolbika a Haufiho:

Za rzye letního počasí jsme zaparkovali kousek od Karlínského potoka. Pod rybníkem Zlatomlýn na táboře pro menší děti se právě končil polední klid, tzv. poledňák, hned nás zapojili do pomoci dětem s psaním pohledů rodičům: „Ahoj mami a tati,...JAK DÁL?“ ☺ Pohled byl fotografií aktuálního tábora nastoupeného v 'kostýmech' do celotáborové hry, výborný nápad. Hlavní vedoucí Michal nás provedl po celém areálu tábora, který, ač není tak velký, trvalo projít, neboť nás zároveň zasvěcoval do celotáborové hry. Po přejezdu za staršími se nám otevřela velká louka obklopená lesem, hezké místo a do něj vsazená zajištěná stanová základna včetně vodní ledničky z lesního potůčku, kuchyně byla právě v plné práci se svačinou, hlavní vedoucí byl v improvizované sprše... zkrátka a dobře žádné překvapení se nekonalo, dojmy z dětí i vedoucích obou táborů byly

velmi dobré, byli jsme pyšní na to, co farnost dokáže nabídnout pro vyžití svých dětí.

*Do inspekčního deníku v autě Hyundai
Getz zapsal Josef Kolba a Tomáš Niederhafner*

Zápisky hlavního vedoucího tábora mladších dětí Michala Hinka:

Letní tábor Zlatomlýn 2019

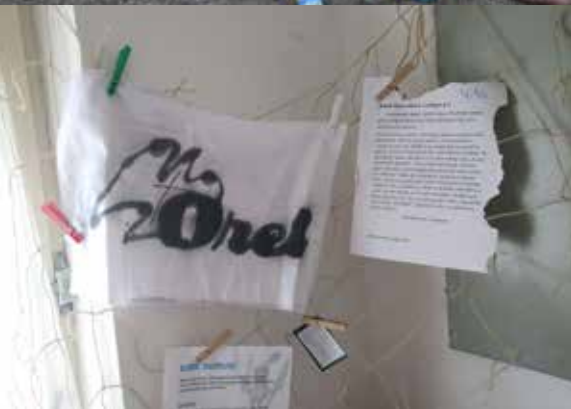
Letos se tábor konal od 14. 7. do 24. 7. již tradičně v rekreační oblasti u rybníka Zlatomlýn. Tábora se zúčastnilo 26 dětí a o jejich program a potřeby se staralo 9 vedoucích. Úkolem dětí bylo pomoci králi Artušovi získat zpět Svatý grál, bájný pohár, ze kterého pil Ježíš při poslední večeři. Jejich cesta začala v Anglii a vedla přes Vatikán až do Svaté země. Překonaly všechny obtíže a nakonec se jim podařilo získat Grál a přivést ho zpět do Anglie.

Děti byly rozděleny do čtyř týmů, vždy dle toho, z jaké části Britského souostroví pocházely. Jako každý rok byly jednotlivým týmům přiděleny čtyři barvy: modrá, žlutá, zelená a červená. Podpurný tým, který se staral o chod tábora, byl letos růžový. Po velmi napínavém souboji o vlásek zvítězil tým zelených. Mladší tábor také navštívila vzácná návštěva ze staršího tábora a přichystala dětem krátkou, ale podle dětí velmi záživnou noční aktivitu. Poděkování patří růžovému týmu.

Zápisky táborníka Vojtěcha Hynka:

Letní tábor starších - Lovětín

Starší tábor se konal od 14. do 24. 7.

2019 ve stanovém táboře u Lovětína. Téma hlavní hry bylo vybráno podle knihy Labyrint. „Masky se skafandrem“ (vedoucí) nás výtahem poslaly do středu labyrintu a naším cílem bylo dostat se z něj ven. V celotáborové hře jsme za body získané v jednotlivých hrách museli hledat a najít správný východ ven z labyrintu.

Hráli jsme spoustu jak nočních, tak i denních her. Nejvíc se mi líbila hra od Johanky: „Záchrana běžců“. Jednoho člena našeho týmu kously masožravé kytky a my jsme ho museli zachránit. V lese byly na stromech papírky s morseovkou, které jsme museli sebrat a vyluštit heslo. Potom jsme museli třikrát zasáhnout papírovou koulí našeho běžce a říct mu získané heslo.

Dobré byly také i noční hry. K nám do Labyrintu se dostala jedna příšera (Rmut) a my

jsem ho museli zlikvidovat. Šli jsme po týmech na určené místo splnit úkol a odnést zpět součástku na sestavení velkého praku. Všem týmům se to povedlo a dokázali jsme zlikvidovat Rmuta. Také se mi líbil výlet, na kterém jsme byli v Chadimově mlýně v Horních Dubenkách, kam jsme dorazili vlakem. Cestu zpět jsme šli pěšky.

Na táboře mi taky chutnalo jídlo (myslím, že jsem nebyl sám) a chtěl bych poděkovat kuchařkám za to, že nám vařily. Také bych chtěl poděkovat všem vedoucím za to, že si na nás udělali čas a připravili mnoho her a mě nejlepší tábor, na kterém jsem byl. Děkuji moc všem a už se těším na další tábor.

**OREL JEDNOTA TŘEŠŤ
ORT@ATLAS.CZ**

NEBE NA ZEMI

Máme za sebou dobu letních prázdnin a dovolených, dobu odpočinku. Často se pak po návratu z dovolené dělíme o své zážitky a zkušenosti z cest s přáteli a známými. A pozitivní zkušenosti pak nezdárka bývají i inspirací pro druhé. Rád bych se s vámi podělil o svou zkušenost a doporučil vám návštěvu místa, které mě osobně oslovilo a kde jsem prožil radost z Boží blízkosti.

Během letošního dovolené na Slovensku jsme navštívili mimo jiné i nejmladší poutnické místo na Slovensku – horu Butkov. Toto místo je spojeno s návštěvou otce Eliase Velly, známého exorcisty a františkánského minority z Malty, který Slovensko dlouhé roky navštěvuje, aby věřící povzbudil, a vede zde exercicie na téma vnitřního uzdravení a osvobození. Otec Elias Vella je autorem mnoha knih, které jsou dostupné i u nás. Pro lepší přiblížení se pokusím popsat toto místo a historii jeho vzniku.

“Dne 9.7.2012 přinesla návštěva otce Eliase Velly na hoře Butkov pro Slovensko mimořádný dar. Po příchodu na 11. etáž lomu se skupina návštěvníků ztišila a otec Elias Vella přistoupil k modlitbě a požehnání. Přítomné upoutalo, že během modlitby a požehnání se paní Sue Farrugia, osoba mimořádných duchovních darů z Malty, při modlitbě velmi koncentrovaně držela jednoho, poměrně velkého kamenného balvanu. Následně přistoupila ke generálnímu řediteli a odevzdala mu duchovní odkaz, který byl vnuknutím Ducha svatého během modlitby a požehnání: Postavte na této hoře kříž! Tento odkaz pro jistotu ještě jednou důrazně zopakovala. Jako by tím chtěla potvrdit, že prostřednictvím této návštěvy nám Bůh dává najevo, co od nás žádá, ale zároveň, že nám dá i potřebnou sílu a schopnost na uskutečnění podnětu Ducha svatého, pokud s tím souhlasíme.” (citováno z webových stránek www.krizbutkov.sk)

Nově postavený monumentální kříž spolu se skalou, ve které je ukotven, měří 12 metrů. V srdci kříže jsou umístěné vzácné relikvie dřeva Svatého kříže a v otvoru ve skále (relikviáři) je umístěn kamínek, uvolněný při poslední renovaci otvoru, ve kterém kdysi stál na Golgotě Kristův kříž. Tento kříž byl požehnan při mši svaté na

svátek Povýšení svatého kříže dne 14.9.2013 opět za účasti otce Eliase Velly.

Následujícího dne během snídaně s otcem Eliášem Vellou odevzdala paní Sue Farrugia stavitelům kříže informaci: *“Na slavnosti požehnaní kříže a svatě mši na hoře Butkov byl s námi přítomný i Jan Pavel II. Svoji přítomnost na duchovní slavnosti vnímal jako účast na požehnaní kříže nad celým Slovanstvem.”*

Když se tato informace dostala k Polákům z Krakovské oblasti, kteří se mše také účastnili, navrhli, aby na hoře u kříže byl společně postaven památník Janu Pavlu II. Stavba tohoto památníku zaujala a nadchla krakovského arcibiskupa Stanislava kardinála Dziwisza, který jako osobní sekretář a přítel žil téměř 40 let po boku světce. Dne 21. 6. 2014 tak byl hlavním celebrantem mše svaté, které byl přítomen i žilinský biskup a asi 30 kněží ze Slovenska a Polska, právě Stanislav kardinál Dziwisz, který mimo jiné během kázání řekl, že svatý Jan Pavel II. byl nazvaný papežem Božího milosrdenství a vyjádřil prosbu: *“Nechť se odsud šíří volání po Božím milosrdenství pro náš nepokojný svět, pro Evropu, pro lidi...”*

Následně tak k monumentálnímu kříži a památníku sv. Jana Pavla II. přibyl i památník sv. Faustíny Kowalské (září 2015). Dále pak kaplička Božího milosrdenství (květen 2016), v jejímž oltáři jsou umístěné relikvie 6 mladých světců. Na stěně kapličky, u reliéfu matky Boží rozvažující uzly, je umístěná relikvie sv. Kateřiny Sienské a nazaretského domku, ve kterém žila Svatá rodina. Na přístupové cestě byla zbudována monumentální kamenná křížová cesta Božího milosrdenství (září 2016), kdy k jednotlivým zastavením vytvořily originální úvahy z Deníku sv. Faustíny řádové sestry z Kongregace sester matky Božího milosrdenství. Nakonec byla v areálu postavena socha Panny Marie – Matky milosrdenství, která měří na výšku 6 m a stojí na 3 m vysokém podstavci (květen 2018). Celé toto místo lemují kapličky s relikviemi svatých. V době naší návštěvy zde byly v kapličkách relikvie 39 světců a světců, ale zároveň bylo vidět, že jsou budovány další kapličky. Žilinský biskup odsouhlasil, aby se toto výjimečné

místo nazvalo Skalním sanktuáriem Božího milosrdenství.

Doporučuji všem, kteří se toto místo rozhodnou navštívit, aby se při výstupu na toto místo pomodlili u jednotlivých zastavení křížovou cestu k Božímu milosrdenství. Člověk si tak může uvědomit nejen své hříchy, balvany, které ho tíží, a pouta, která ho svazují, ale právě i nekonečnou Boží lásku a bezbřehé Boží milosrdenství, ve kterém lze vše, co člověka tíží, doslova utopit. Vše lze odevzdat Ježíši, který nás již vykoupil a který nás chce očistit. Nahoru se pak dostáváte jako "očištěné nevinátko" a můžete se obrazně octnout v "nebi", protože jste obklopeni Boží přítomností, Pannou Marií a svatými.

Myslím, že lze souhlasit s tím, že rozumně smýšlející člověk musí uznat, že dosavadní dynamický vývoj událostí na hoře Butkov nemůže být jen dílem náhody, ale dotykem Božím a nevyzpytatelným záměrem Boží prozřetelnosti. Na butkovskou horu od roku 2013 přichází jednotlivci, rodiny a dokonce i farnosti, aby tu prožili Boží dotyk, našli pokoj a novou sílu pro právě životní hodnoty.

*Tomáš Trojan
foto: Ladislav Trojan*

SVATÉ SCHODY

Dětská představivost a paměť je zvláštní veličina. Některé obrazy a zážitky z dětství nám v paměti a v závislosti na časovém úseku narůstají do zvláštních rozměrů. Něco se zmenšuje, časem to vytěsníme a nemůžeme si vzpomenout, něco naopak zůstane a třeba i naroste a nabyde na významu.

Jako dítě jsem nikdy nebyla na žádné dovolené, auto jsme neměli, tak jsme ani moc nikam nejezdili. Dopravním prostředkem, který nám mohl zprostředkovat výlet do vzdálenějších míst, byl autobus. No a protože jsem vyrůstala

v katolickém prostředí, tradiční zájezdy byly na poutní místa. Svatá Hora u Příbrami, Žarošice, Klokoty, Křtiny, Hostýn a další. Jedno místo mi ale v paměti zůstalo. Králíky! Nevím, v kolika letech jsem se tam právě se zájezdem dostala, ale vím, že tam měli Svaté schody. Dodnes si vzpomínám, že jsme s maminkou poklekly a s modlitbou vystoupaly až nahoru. Byl to zážitek, který ve mně zůstal...

Králíky jsou od nás opravdu daleko, chtěla jsem se tam po letech podívat, ale vždy jsme dali přednost nějakému bližšímu místu. Letos

jsme se o prázdninách vydali na týden do Jeseníků a mně svítla naděje, že bych se po letech mohla na místa, která zůstala v dětské paměti, podívat. Doma jsem už předeslala, že navštívíme Králíky, kde jsou Svaté schody! Nechápatvé děti pochopily, když jsem jim vysvětlila podstatu, a vyděsily se, že by je to snad mohlo potkat ☺!

A v neděli 4. srpna jsme na nádherné poutní místo dorazili. Krásná krajina, tiché místo, mše svatá s knězem, z něhož vycházel klid a porozumění... a schody! Byla jsem na ně zvědavá, protože v té dětské paměti zůstaly jen střípky. Našli jsme je už před mší svatou. Nebyla jsem vůbec zklamaná, byly ještě „hezčí“, než jsem si pamatovala! Děti je nevěřičně obhlížely a pomalu jim docházelo, že nápis zhruba uprostřed (Hier nur auf den Knien gehen! JEN PO KOLENOU! Only foor walking on ones Kness!) je míněn zcela vážně ☺!

Po mši svaté jsme se do kaple vrátili. Turisté se střídali, všichni tuhle „kuriozitu“ fotili o 106, ale nikdo se v naší přítomnosti neodvážil vystoupat nahoru. V tento moment jsem si uvědomila, že před lety tohle nikdo neřešil, prostě si příchozí klekl a s modlitbou stoupal. Nevzpomínám si, že by se mě někdo ptal, jestli chci ty

schody po kolenou „projít“. A tak jsem společně s Mařenkou Bambulovou poklekla a začaly jsme se modlit. Hned se přidaly naše nejmenší děti, protože ty ještě neřeší otázky trapnosti. Kupodivu vzápětí poklekly náctileté dcery a je mi jasné, že s tím hodně bojovaly. Když jsme byly na třetím schodě, přidali se na prvním schodě naši nejstarší synové a tatínci (nevešli se s námi do řady). Krásně jsme se společně pomodlili dvacet osm Zdravasů (plus něco navíc) a já byla šťastná! Sice mi na pátém mramorovém schodě došlo, že to nebude taková legrace, jak se zdálo, ale pocít, že tohle dokážou ty naše děti, pro které to rozhodně není žádný módní trend, byl hřejivý!

Když jsme vystoupali nahoru, postavili se a ohlédlí, bylo zřejmé, že nás sledovalo dost lidí. Uvědomila jsem si, jak je v současné době těžké udělat něco „tradičního“, když chceme být všichni IN. Je těžké jít „s kůží na trh“, být aktérem, ne jen fotografem...

Mé dětské oči zážitek udržely víc než 30 let. Teď dostal jiný rozměr a já jsem za to vděčná ☺!

- KZ -

ZABILI, ZABILI, CHLAPA Z KOLOČAVY...

Jako cestovatelé máme být pokornými poutníky, vplout do kultury dané země a ničemu se nedívat...

Ukrajina neboli Zakarpatská Rus je název země, kterou již asi nikdy nevymažu z paměti, přestože jsem tam strávila pouhý týden svého života.

Měli jsme s našimi přáteli naplánováno vidět Koločavu. Místo, kde ještě žije Bůh, jak píše Ivan Olbracht v knize o Nikolu Šuhajovi, slavném známém loupežníku. Tento romantický příběh s prvky pohádky se hodí číst při dlouhých, zimních večerech, kdy v kamnech praská a voní dubové dřevo. Četli jsme... a pak...

Přemýšleli jsme, chystali se, sháněli informace, připravovali se, očekávali jsme všechno možné.

Nakonec se nám vše podařilo sbalit a připravit. Umytí a natěšení jsme se rozjeli směrem na východ. Po zdoluhavé cestě a zaplacení úplatků na ukrajinských hranicích jsme vypluli z „bezpečné lodi Evropské unie“ na širé divoké moře v „malé bárce“.

Co nás čekalo? Rozbité silnice bez dopravních značek, které byly upadlé nebo ukradené. Podél cest rozbité staré vraky aut a kol, které nikdo neodklízí. Prach a kouř. Stará i nová auta, koňské povozy, nákladáky s tanky, nepořádek, odpadky. Řeka jako smetiště a smetiště jako řeka. Zlaté kříže, zlaté kopule kostelů, zlaté ikony. Fotíme, natáčíme. Snažíme se tedy nedívat a vplout do kultury dané země...

Po dvou dnech cesty jsme byli vyčerpaní, jelikož rychlost naší jízdy přes výmoly byla asi

30 km v hodině, takže jsme se velmi zdrželi. Nakonec jsme bez upadlého kola a rozbitého podvozku (což byl zázrak) dorazili do Koločavy. Zavřela jsem oči, sbalila si batoh na záda a psala a psala a psala do deníku mé těžké, smutné, hluboké dojmy.

Přešli jsme chodníky plné kravenců, kobyliců, starých vyhozených kusů nábytku a krámů. Nafotili polorozpadlé chatrče s bílými satelity, které zářily jak zlaté ikony na kostelích. Obešli jsme krávy pasoucí se v odpadcích a slepice hrabající mezi vyhozenými PET lahvemi a jednorázovými pleny. Všude doutnaly malé ohýnky spálených smetišť a tak s pachem kouře s příchutí umělé hmoty jsme prošli dvěma hřbitovy za vesnicí, což znamenalo přeskákat po cestě všechny ty pohozené květiny, věnce, rudé vypálené obaly od svíček. Po pěšině lemující typické klackovité plochy, za nimiž se objevily oborohy, jsme stoupali do hor. Nepořádku ubývalo a tak i smutku ubývalo. Nádhera a radosti přibývalo čím dál víc. A najednou, jako mávnutím kouzelného proutku, jsme se ocitli v něčem tak opravdově čistém a divokém, bez turismu, bez lidí. Zvedli jsme se nad Koločavu do jiného světa. Stezky byly prošlapané jen zvířaty, všude kolem nás byly čisté nerezavějící černé lesy, v trávě svítily chráněné žluté arniky. Neuvěřitelné! Pocítila jsem respekt z přírody kolem.

„Tady těch lidí asi moc neprojde.“

Trošku mě přepadla úzkost. Bylo to ale nádherné!

V dále se pásli divocí koně s hříbaty. V noci přišli až k našim stanům a spokojeně frkali. Znělo to strašidelně a zároveň roztomile. Po takové noci v horách a v takové ráno se srdce uklidní a začne bušit v úplně jiném rytmu. Najednou nelze nemyslet na Boha. Nepotřebujeme za ním jít nebo dojít nebo k němu volat nebo se k němu modlit. Je prostě všude kolem nás. V každíčkém našem pohledu, v každém dechu. Je to tak samozřejmé, že nelze na Něj nemyslet. Prostě to nejde. Při pohledu dolů z hor na smutnou a poraněnou Koločavu člověk ví, že tento stejný Bůh je i tam dole. S těmito lidmi, v této zemi. Že žije jejich životy s jejich způsobem myšlení. Tak jsem to najednou pocítila tak jistě a samozřejmě jako ještě nikdy.

Procházelí jsme hřebenem a nádherné horské počasí jsme dostali jako dar. Najednou je člověk neskutečně vděčný.

Protože nám docházela voda a prameny, které nám ukazovala mapa, jsme neobjevili, nebo se jednalo o malá špinavá jezírka se stojatou vodou, začali jsme myslet jen na vodu.

Všechno je tu naruby. Tam doma je pro mě voda samozřejmost, tady vzácnost. Rozhovory s Bohem jsou pro mě doma vzácnost, tady samozřejmost. A tak jsem prosila Boha, abychom našli vodu.

Bylo víno v sudě, teď tam voda bude, není, není tu...

A byli jsme vyslyšeni tímto krásným způsobem s tímto zajímavým setkáním: Došli jsme ke skupině horských pastýřů. Vívalo nás osm štěkáčích psů. Kterí se ale nehnuli z místa.

„Oni mají své značky a hlídají,“ bylo nám vysvětleno.

„Medvěda? Ano zaženu! Vlky taky! Je jich tu hodně.“

Pastýři vařili bryznu ve velkém kotli na ohni. Ve svahu nad nimi se páslo 600 ovcí.

„Dojíme 3x denně, tady v té ohradě. Jinak ovce ohradu nepotřebují, máme psy. Ti jsou lepší než ohrada.“

Ptám se jich na živobytí v horách a na to, jestli nepocítují chudobu.

„Jak to myslíš?“

Nechápu můj dotaz. Nechápu, na co se vlastně ptám. Vasil se chvíli zamyslí a říká: *„Už vím, jak to myslíš. To je jednoduché. Kdo má peníze, má všechno, kdo nemá, nemá nic. Doktora, auto, dům. Nic.“*

Ptám se dál.

„A vy? Co máte? Máte rodinu? Dům?“

Usmívají se. Ivan vytahuje pasteveckou píšťalu, sopilku (vyrobenou ze stanové trubky) a začínají zpívat a hrát. Jsou špinaví a mastní od ovcí, nehty mají černé, oči zářivé. Zpívají ukrajinské písně a já už se na nic neptám.

Nabrali jsme vodu. Máváme, halekáme na sebe, odcházíme. Psi už neštěkají, jen leží podél kopce, na značkách. A z jejich místa přístřešku se horami nese sopilka a jejich zpěv. A tak se s námi loučí Kolja, Vasil, Ivan a Andrej! A možná někde ve skrytu za stromem i samotný Nikola Šuhaj. Jeho duch tu stále nad horami poletuje nad oblohou. Pozvednu oči k obloze a vidím je. Ty černé ptáky. A z jednoho spadne na zem péro, tak ho seberu a dávám za klobouk jako tu nejkrásnější

trofej... je to neskutečné!...

...krákat nepřestane, dokud v Koločavě, živý chlap zůstane...

Putujeme dál a hory dýchají s námi a smějí se s námi a horské prameny „protékají námi“. A nakonec jsme dotekli cíli zpocení a špinaví zpět do údolí. Na českou četnickou stanicí, kde jsme si dali pivo a halušky zřejmě s tou brynzou od horských pastýřů. Díky radám místních jsme našli i neznačený hrob Nikoly Šuhaje loupežníka a tak nás tahle putující pohádka nakonec dovedla až ke svému konci. A mně se na tom místě nějak vloudily slzy do očí.

Rozloučili jsme se a jedeme dál. Prohlížíme Ukrajinu ještě z dalších úhlů, zdaleka ve všech. Navštěvujeme hřbitovy, vesnice, města, galerie, kostel a tržnici. A z toho všeho mi zůstává v hlavě spousta nezapomenutelných zážitků a nezodpovězených otázek.

Chcete-li vidět zemi, která vás nutí přemýšlet – ne odpočívat, chcete-li zakusit extrém nádhery takové, že vaše oči už nejsou schopny

se napít víc té krásy, protože divokost se nedá vyfotit ani vidět, musíte ji pocítit. Chcete-li zakusit extrém ošklivosti, takové, že vaše oči už nejsou schopny se dál dívat a musí se zavřít, protože už to nejde vydržet dívat se bez slz, je tato syrově opravdová země a jí podobné ta pravá k navštívení.

Zde vládne novodobá bída, strach, lhostejnost, hrůza a špína se skromností, s krásou a opravdovou čistou romantikou. Tyto dva extrémy chodí ruku v ruce krajem jako rodné sestry. A jedna bez druhé nemůže být. Taková je duše národa. To se jen na málokterých místech v Evropě člověk dotkne tolik, to se málokde vidí. To málokde člověk pocítí takovou vděčnost za zemi, kde žije, za svůj dům, svou rodinu, svou identitu.

A tak díky Bohu za tuto krásně strašnou a děsivě nádhernou, hlubokou zkušenost!

Markéta Kartáková

JITTROHRY

Dne 7. 9. 2019 se opět uskutečnily Jitrohry v Kněžicích. Celý den začal mší svatou. Poté byl slavnostní průvod čtyř farností, které se zapojily. Bylo celkem škaredé počasí, proto nepřijelo tolik farností jako minulý rok.

První hrou byly opět piškvorky, které vyhrál Marek Novák z naší farnosti. Následoval čtyřboj - vrh koulí, hod oštěpem, skok do dálky a rychlý běh. Čtyřboj také pro naši farnost nedopadl zle, byli jsme opět na prvním místě. Já s Mončou Bambulovou jsme hrály kubb, který nebyl tak úspěšný, ale zato náš petanque opět dosáhl na první místo.

Také nesmím zapomenout na výbornou klobásu, kterou by si určitě všichni dali rádi znovu ☺.

Naše celkové hodnocení bylo opravdu dobré, protože jsme získali 1. místo ze všech čtyř farností a pohár připutoval z Růženě k nám do Třeště. Dostali jsme ve velké krabici hordu koláčů, až jsme to nemohli unést... a to jsme se minulý rok prali o každý kousek koláče. ☺

Jitrohry se mi opět moc líbily a těším se na další rok. ☺

Klárka Zažimalová

VÝLET S NÁBOŽENSTVÍM DO KLÁŠTERA ŽELIV

V pondělí 24. 6. 2019 jsme se společně s bratrem a ostatními vydali na výlet do kláštera Želiv. V autobuse jsme se společně pomodlili Otčenáš a už jsme uháněli do Želiva. Před samotnou prohlídkou kláštera se konala ještě společná mše svatá, po bohoslužbě jsme si prohlédli celý kostel a klášter. Bylo to tam opravdu moc krásné a zajímavé. Po prohlídce jsme se pomodlili Anděl Páně i společně s panem opatem.

Potom nám pan farář všem koupil nanuk. Také jsme si za vlastní peníze mohli koupit nějaký suvenýr a zbytek dětí dojídal zásoby z domu. Až jsme se všichni najedli, chystali jsme se na cestu zpět domů. Nasedli jsme do autobusu a zpět cestou jsme zpívali. Chcete vědět co? Tak třeba tyto písničky: Okoř, Skákal pes, Holky z naší školky, Pec nám spadla, Čerešničky, To jsou hasiči, Buráky, Citronky i písničky z nácvičku na první sv. přijímání.

Celý výlet jsme si všichni náramně užili a těšíme se na příští, zase za rok. Děkuje panu faráři, všem katechetkám a ostatním za výlet. Na šťastný návrat domů jsme si ještě závěrem zazpívali písničku Sláva nazdar výletu, nezmokli jsme, už jsme tu. ☺

Ahoj příští rok!

**Šarlotka a Štěpánek Staňkovi
z Fricovky**

KŘÍŽ U PRAMENE DYJE

V sobotu 6. července 2019 jsme měli možnost přijet nebo přijít k prameni Dyje a prožít zde mši svatou. Prostředí bylo krásně připraveno farníky z Urbanova a Telče, o hudební doprovod mešního zpěvu se postarali hráči na dechové nástroje a mohli jste si odnést i perníkové srdce ☺.

Po mši svaté otec Damián posvětil ne-daleko stojící kříž, který je vzpomínkou na mou maminku a může být i místem, kde se přičochzí zastaví a pomodlí. V poslední době bývá různě ozdoben květinami, klasy a zdá se, že se zde zastavuje a třeba i posedí stále více lidí, což nám dělá radost ☺!

- KZ -

KATOLIČKA

Na Křemešník vezmi deštník... tak se to již léta traduje, i když to zase až tak úplně nefunguje... Křemešnický kopec sice letos zahalila mlžná oblaka, ale po dobu naší přítomnosti shůry nesleslali jedinou kapku.

Ani letos tomu nebylo jinak, a my jsme SLAVNOST NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE přijeli znovu SLAVIT na toto oblíbené poutní místo... Deset minut před začátkem se mi zdál kostelík docela málo zaplněný, což roky před tím snad nebývalo... Vždycky, když jsme přišli, všechny lavice byly obsazené a nám nezbyvalo než stát někde po boku či v zadu. A letos to bylo prima - volného místa habaděj! Napadlo mě, že skalní poutníci zřejmě vymřeli a mladým se sem trmáčet asi nechce (obzvlášť když mají parking na tom nejspodnějším místě u hlavní silnice). Krátce po půl deváté se ale situace rapidně změnila a už stáli i po bocích, i v zadu! Vypadá to na nový módní trend - CHO-DÍM POZDĚ! ☺

Pokukovala jsem po kostele, hledala známé tváře, „užívala si své místo“ v lavici, až jsem nalevo ve zpodobnici zahlédla kněze, který se nápadně podobal Maxovi Kašparů. Nebyla jsem

si zprvu jistá, ale při vstupním průvodu jsem už jasno měla - byl to ON! V tu chvíli mě naplnila RADOST, že ta mše nebude extrémně dlouhá a bude mít prostě „grády“! V lehce postpubertálním věku jsem se účastnila několika jeho přednášek a strašně moc mě bavily - něco si z nich dokonce pamatuju dodnes...

Onehdy jsem někde slyšela, že téma „NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE“ je kazatelsky velmi náročné... Otci (snad se mu tak říká i u řeckokatolíků) Maxovi jsem věřila, že to pojme tak nějak „lidově a zážitkově“ - bez složité, pro lidi těžko srozumitelné teologické přednášky... A moje očekávání bylo naplněno... Dozvěděla jsem se o tom, že MOUDROST není nic jiného než OBYČEJNÝ SELSKÝ ROZUM, o tom, jaké jsou kategorie člověčího rozhodování, o době duchů a o době ducha a v neposlední řadě taky o tom, že katolík nemá být ustrašeným a smutným dílem Svořitelovým! Když pak (teď trochu familiérně) „Max“ z kazatelnou odrecitoval říkanku: „DLOUHÁ SUKNĚ, BLEDÁ LÍČKA, TAK SE POZNÁ KATOLIČKA“, rozjely se mi ústní koutky tak, že jsem málem padla pod lavici! ☺☺☺

Byla to skutečně moc fajn SLAVNOST!

V šatníku už moc dlouhých sukni nemám (i když nedávno jsem zrovna jednu dostala ☺). Najela jsem na ty krátké, páč těch „ke kotníkům“ si v důchodu užiju ještě dost - tak ať je to na střídačku! Bledým líčkům se bráním kvalitním make-upem, takže podle té říkačky jsem vlastně úplně MIMO! ☺

A jsem za to ráda!

Chci být radost rozdávající, radostnou katoličkou v krátký sukni, která moc dobře ví, že má Hospodina v zádech, chci, aby se v kostele mohlo tleskat a chci být hooódně moc „selsky rozumná“...

Přeju VÁM totéž!!!

- jad -

LÉTO A TÁBORÁK ANEB PĚT ŠPEKÁČKOVÝCH CHYB

Léto se přehouplo do druhé poloviny prázdnin, a protože byla u nás vnučata, tak jsem pronesl osudovou větu: „TO SE MUSÍ OSLAVIT. VEČER BUDE TÁBORÁK A ŠPEKÁČKY.“

To bylo dětské radosti, ale pro mě začal táborákovo-špekáčkový horor!

CHYBA č. 1: Zapomněl jsem, že je pondělí a u „Marečků“ mají zavřeno!!! Ale slib je slib a ten se musí přece dodržet, děti by byly zklamané.

CHYBA č. 2: Jak jsem starší, tak jsem blbě! Navštívil jsem prodejnu firmy AGROFERT a zakoupil špekáčky „premiér“. Večer, když bylo vše nachystáno a všichni se dostavili, zapálil jsem oheň a špekáčky šly pěkně na klacek. Jeden klacek dostal na starost zetáček a začali jsme otáčet. Jako správný šerif jsem se chtěl vytáhnout, tak jsem pronesl: „*Děti, dívejte se, jak se správně opékají špekáčky!*“ (A proč ne, vždyť jsem jich za život pár opek!) Otáčeli jsme, otáčeli, a ono nic! Špekáčky neměnily tvar ani barvu. Mezitím švagrová, která začala s námi, si již utírala mastnou pusou od špekáčků, které zakoupila na „RYNKU“. My otáčeli vesele dál a stále nic. Když děti začaly pokřikovat: „*Dědo, nejsou ty špekáčky ze sádry?*“, tak jsem začal podléhat panice. Naštěstí při výkřiku z davu: „*Husa by byla již určitě měkká!*“ začaly špekáčky nabírat tábornickou podobu. ☺

CHYBA č. 3: Zavelel jsem: „*Špekáčky na talíř!*“ a spravedlivě jsem všechny podělil. Otevřel jsem si lahvinku piva a kochal se tábornickou idylou. Děti se pustily do jídla, ale za chvíli slyším: „*My dáme taky Sepovi!*“ (asi ví, že se mají o vše dělit ☺). Před Sepem (to je náš pes) se objevila pěkná hromádka masa a ten se do toho s chutí pustil. Když to zhltal, podíval se na mě smutnými očima a jako by mi říkal: „*Chcete mě otrávit?*“ Otočil se a někam zalezl. Děti si na klacky napíchly chléb a nad ohněm si udělaly táborákové zákusek.

Abych zachránil situaci, dostavila se vzápětí **CHYBA č. 4.** Se slovy: „*Za své peníze se má přece vše sníst!*“ jsem hned vytvořil i **CHYBU č. 5.** Při prvním soustu jsem totiž zjistil, že „*zvýrazňovače chutě*“ se asi dlouhým pobytem špekáčku vypařily nad plamenem. Zato „*ztužovač*“ a „*ěčka*“ nabrala 300 % intenzity. Maso, pokud tam nějaké bylo, dostalo chuť spálené mouky. Ještě štěstí, že jsem měl to pivo a každé sousto mohl pořádně spláchnout. Přezil jsem to, ale dal si tábornický slib: „**AGROFERTE, tebe již NIKDY VÍČ!!!! OPRAVDU NIKDY!!!!**“

P.S.: Léto buď pochváleno, ale nejsem si jist, zda budeme slavit konec prázdnin! ☺

děda Pepík s vnučaty

VLAJKA

Nikdy jsem si nemyslela, že se ze mě stane zapálená demonstrantka... Začalo to jednou sms zprávou od „krásného pána“, který mě k uvědomělému občanství vlastně vyburcoval. ☺

Jednalo se o pozvání na první ze série „mini-demošek“ Milionu chviliek pro demokracii, která se konala na třeštském náměstí. Šla jsem na ni tenkrát bez VLAJKY a byla z toho celá nesvá... Nakonec mi ji myslím nějaká dobrá duše půjčila a já s ní hrdě mávala... Ihned po návratu domů jsem na googlu sjedila snad všechny e-shopy se státními vlajkami a „TU SVOJI VLASTNÍ“ si konečně objednala.

Na našem posledním shromáždění „U HODIN“ jsme byli vyzváni k účasti na té VELKÉ, MILIONCHVILKOVÉ DEMONSTRACI V PRAZE NA LETNÉ... (viz minulé číslo Věžníku) a já pocítila provokující touhu JET!

Příznávám, že nebylo úplně jednoduché sehnat povoz, natož partáka... Naprosto hmata-telně jsem zažila pořekadlo: „V NOUZI POZNÁŠ PŘÍTELE“... A byla to PŘÍTELKA, která po maratónu nemocničních služeb (toho rána bezprostředně po noční) se mnou (a mojí VLAJKOU) nasedala po třinácté hodině do autobusu směr Praha, vypraveného telčským lidem...

Účastníci zájezdu nás přivítali se slovy: „Kde je vás víc? Cože to máte v Třešti za peciválské obyvatelstvo?“ Něco jsem jim odpověděla, zároveň jsem se za nás Třešťáky i trochu zastyděla a trochu těm Telečákům vlastně i záviděla... A to tu jejich soudržnost a ochotu VYDAT SE VŠICHNI POSPOLU... To nám v Třešti prostě nějak nejde...

V tom dosti nepohodlném prostoru, hned za čelním sklem autobusu, se ve mně michaly pocity nadšení, pocity obav, pocity žízně, pocity „dřevěné nohy“... Nedovolila jsem si pít, abych se poté nemusela prodírat statistickým davem k nejbližší „toj-tojce“, rozcvičovala prsty u nohou, aby mě přešlo úporné brnění a obtěžovala mě dokonce i moje VLAJKA, jejíž klacek mi neustále někam padal, sjížděl nebo mě úporně tlačil... Vrcholem všeho bylo, když mě začala zkrápět voda z puštěné klimatizace... Zkrátka cesta plná útrap, která ale po třech hodinách, po pár menších kolonách, po pár objíždkách skončila v Praze Roztylech.

První pražské „čoro“ začalo tím, když jsme si měli tzv. po síti zakoupit jízdenku do metra... Komičtí vesničani, kteří zřejmě bavili ostatní cestující usilovným datlováním čísel a písmen do svých (mnohdy předpotopních) mobilů, neustálými otázkami: „JAK ŽE TO BYLO???", a komentáři: „MNĚ TO VŮBEC NEFUNGUJE!“ No... mě to prvně šlo, ale pak už mi to nešlo taky!!! ☺☺☺

Kdybych však věděla, co mě čeká v podzemí, bez pardónu bych riskla jízdu „na černo“! Tam prostě revizor neměl tentokrát šanci! Po chodbách, na eskalátorech, ve vagonech, tam všude se rozpínala obrovská masa lidí a zabírala každíčké volné místo v prostoru. Dostat se do vlaku bylo umění, stát na jedné noze, s nosem takřka zabořeným do spolucestujícího našponovaného podpaží a JET, byl prostě luxus! Mnozí se vůbec nepřepavili, metro na některých stanicích zcela kolabovalo! Masakr, který mě doslova fascinoval... Ale bylo to dobré znamení, že na Letné bude plno!!!! VLAJKU jsem při tom všem sice neztratila, ale ztratil se nám vedoucí zájezdu a nakonec i všichni ostatní, takže jsme zůstaly tři - já, Máří a jedna akční důchodkyně z Telče, jejíž nepřehléd-

nutelný transparent „MOTÝLE“ se nám stal zá-
chytným bodem při celém putování Prahou.

Když jsme se šťastně dostaly na „Hrad-
čanské“ ven z metra, vcucnul nás nekončící „had“,
vinoucí se nahoru k Letenské pláni... Bylo půl
páté, což znamenalo začátek, a my stále ještě stou-
paly a stoupaly... Já měla mě panika, jestli se tam
ještě vůbec vejdem...

Procházely jsme parkem, který vyústil
„NĚKDE“ na prostranství Letenské pláně... Šok,
údiv, zklamání, horké podvečerní slunce, husí
kůže po celém těle, jazyk žízni vyschlý, téměř při-
lepený k patru, a velká hrdost, že JSEM TADY -
SPOLEČNĚ SE SVOJÍ VLAJKOU!!!

Šok z toho, kolik národa se tu vůbec
sjelo, údiv z těch neustále proudících mas lidí,
kteří přicházeli a přicházeli, zklamání z toho, že
jsem ani trošičku nedokázala identifikovat podi-
um (bylo totiž asi kilometr přede mnou). Horké
slunce mi připalovalo levé rameno a část zad, husí
kůže mi naskakovala a chladila mě v momentech,
kdy jsem s celým tím davem ze všech svých sil
skandovala na celou Letnou hesla jako: „DEMI-
SI, DEMISI“ nebo „MÁME TOHO DOST“ nebo,
„HANBA, HANBA“, „NEJSME SLEPÍ“ nebo
„FUJ, FUJ“ a nakonec jsem zcela vyřvaná polkla
konečně i pár loků nepřijemně teplé vody v naději,
že je hned vypotím a nepoužiju „tojku“! ☺

A moje VLAJKA??? Užila si to stejně
jako já a možná i o fous líp, protože VIDĚLA!!!
Snažila jsem se ji držet tak nahoře, co nejvíc to jen
šlo, mávala s ní jak o život a po třech hodinách ji
„stále rozbalenou“ hrdě odnášela z Letné, s ruka-
ma vytahanýma jak „vopičák“...

Na podiu se vystříдалo mnoho řečníků,
umělců, herců, hudebníků... Všichni byli skvost-
ní, až na jednu herečku, při jejímž přinejmenším
„podivném“ proslovu o energiích a výzvě k minu-
tě ticha, se mi najednou chtělo MODLIT... Mod-
lit se, děkovat HOSPODINOVÍ za to, že tu vůbec
stojím, prosit za budoucnost našeho národa...
Přišlo to samo, spontánně, nenuceně (modlení na
povel totiž z duše nesnáším)... A byla to SÍLA!!!!!!

A o čem jsem to ještě nenapsala??

Třeba o obrovských, otevřených lid-
ských srdcích, o úsměvech zářících snad z kaž-
dého demonstranta, o ochotě pro nás naprosto
neznámých Pražanů, kteří se nás ujímali v naší
bezradnosti v metru, o tom, že jsem se vůbec ne-

bála nechat si viset jen tak bez dozoru na rame-
ni svoji otevřenou tašku s peněženkou, doklady
a mobilem, o jedné starostlivé „WC-ženě“, která
neváhala a šla nám koupit (raději už papírové)
zpečtní jízdenky na podzemní dráhu a ještě nám
trpělivě vysvětlovala všechny přestupy a nástupy,
o nadšení všech lidí, kteří na Letnou připutovali
z různých koutů republiky, o pokoji, který tam při
tom všem mumraji byl ...

Strázně moc jsem tohle chtěla někdy za-
žít... A stalo se tak... A jsem za to ráda... Jsem
ráda, že jsem v nouzi poznala přítele, jsem ráda
za šťastnou cestu i návrat, jsem ráda za to, že
mám svoji vlajku a mým dalším snem (kromě té
kavárny ☺) je VYPRAVENÍ NAŠEHO SPOLEČ-
NĚHO TŘEŠŤSKÉHO AUTOBUSU V SOBOTU
16. 11. 2019 ZNOVU NA LETNOU!

Věřte mi, že to stojí za to! ☺

- jad -

„ABYCHOM BEZE STRACHU A VYSVOBOZENÍ Z RUKOU NEPŘÁTEL ZBOŽNĚ A SPRAVEDLIVĚ SLOUŽILI PÁNU PO VŠECHNY DNY SVĚHO ŽIVOTA.“

LK1, 74-75

Otec Jana Křtitele takto popsal Boží zaslíbení těm, kdo se počítají k Izraeli. Tam se pro milosrdenství Boží smíme taky počítat.

Abychom mohli Pánu Bohu sloužit, musíme být vysvobozeni od nepřátel a od strachu. Pravá bohoslužba je láska člověka k člověku. Nelze milovat, když žijí ve strachu, nelze milovat, když nejsem svobodný. Zachariáš shrnul,

po čem lidé od nepaměti nejvíce touží: po svobodě a po bezpečí. Snad proto, že člověk tudy tuší cestu k pravé lásce.

Lidé od věků ve složitých zápasech hledali nějakou rovnováhu vzájemného soužití: Hledání to bylo někdy velmi bolestné, krvavé a nelibostné. Zápasili o holý život, o zdroje přežití jako je voda a půda, o svobodu víry nebo přesvědčení, o jazyk, o úctu, o rovnoprávnost. Zdá se, že takové zápasy bude lidské společenství podstupovat, co bude svět světem.

I naše malá země má v posledních letech krvavé zkušenosti zápasů o svobodu jazyka a národa, o důstojnost chudých a zbláčených, o možnost rozhodovat a přijmout zodpovědnost, o svobodu víry a myšlení. Mnozí z nás si pamatují, jaké to je, když se o něm rozhoduje jinde, když se u soudů nedovolá práva, když je neprávem odsouzen, když musí lhát, aby neublížil svým blízkým, když se stydí za svá ustrašená rozhodnutí.

Demokracie je veliký dar. Je taková, jací jsme my, kteří ji tvoříme. Málokdy jsme bezvadní. Ale demokracie zaručuje ve společnosti každému jednotlivci jeho práva, a to i proti většině. Právě proto je velmi cenným vynálezem soužití. Může se zdát nepružná, pomalá a namáhavá, neefektivní. A tak se jí mnozí ranaři snaží nahradit manažerským systémem, který by byl rychlejší, efektivnější. Arogantní jedinci plánují svět, kde je jednotlivec podřízen zájmům celku, nebo zájmům šéfa, který to jediný myslí dobře. Lžou, vyměňují svobodu za pár drobných, nafukují zásluhy a spoléhají na krátkou paměť. Hrají cinknutými kartami.

Demokracie je ale systém, který má zabránit vzít vše. Demokracie má mít pojistky proti totálnímu zneužití moci. Pokud tyto pojistky ovšem někdo postupně nevykuchá.

Demokracie je veliký dar. Demokracie nás neosvobodí, nedá nám svobodu, o které mluví Zachariáš, ale ze všech modelů lidského soužití, které z minulosti známe, je pravděpodobně nejbližší tomu stavu, kdy je člověk osvobozen z rukou vnějších nepřátel, aby se mohl vydat na cestu k osvobození od nepřátel, které si nosí uvnitř. O demokracii se musíme starat. Je křehká, jako je křehký život. Modleme se za ni a za ty, kdo nám vládnou.

Nestyďte se přijít s námi oslavit tento Boží dar 30 let větší svobody. Sledujte www.milionchvilek.cz a přijďte podpořit naši českou a evropskou demokracii. Přijďte 16. listopadu ve 14:00 na Letnou do Prahy!

Jan

ZE ŽIVOTA FARNOSTÍ

Křty:

Třešť: Dominika Kateřina Štěpánková

Růžená: Eliška Anna Nováková
Matouš Ondřej Novák
Adéla Marie Vrátilová
Vladimír Miroslav Libor Nevoral

Svatby:

Růžená: Lukáš Ratkovský a Marie Vobůrková
(kaple Třeštic)

Pohřby:

Třešť: Otakar Píza
Marie Brychtová
Josef Kadlec
Zdeněk Šereda
Milada Karásková
František Tomáš

Růžená: František Kohout
Kristina Musilová

KALENDÁŘ

29.9. Farní den spojených farností v Třešti

3.10. rekolekce kněží v Třešti
11.-13.10. víkend pro děvčata
18.-20.10. víkend pro ministranty

1.11. Slavnost všech svatých

16:00 Růžená
18:00 Třešť (sv. Kateřina)

2.11. Památka všech věrných zemřelých

08:00 Třešť (sv. Kateřina)
10:00 Růžená

17.11. poutní slavnost sv. Martina v Třešti

08:00 a 10:00

23.11. svatomartinský turnaj ve florbale v Třešti

PULS

Fond
na podporu
kněží a pastorače
brněnské diecéze

V měsíci září oslaví fond Puls své druhé narozeniny. Tato velká rodina malých dárců se již rozrostla na více než 3200 donátorů, kteří v letošním roce darovali již 4,1 mil. Kč.

Jsme rádi, že s Vámi můžeme sdílet tuto narozeninovou radost, a chceme Všem našim podporovatelům, zvláště donátorům poděkovat.

Staňte se spolu s námi PULSem diecéze! Přihlásit se můžete na www.donator.cz nebo prostřednictvím přihlášky v kostele.

Více informací najdete na poslední stránce tohoto čísla Věžníku nebo na stránkách www.donator.cz

FARNÍ DEN - 29. ZÁŘÍ 2019

V 10:00 hodin mše svatá v Třešti (v Růženě v 8:00 hod). Pouze ranní mše svatá. Večerní mše svatá mimořádně nebude!

Program:

10:00 hod. - mše svatá u sv. Kateřiny – hlavní celebrant Mons. František Radkovský, emeritní biskup plzeňský a třeštský rodák, na poděkování za 80 let života

12:00 hod. - společný oběd - řízek a bramborový salát nebo šťouchané brambory

13:30 hod. - moderovaná beseda s otcem biskupem Františkem - „Jak šel život“ (během besedy bude pro děti program v domě dětí a mládeže)

15:30 hod. - hraje „třeštské duo“

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2018

Příjmy	Rozpočet / Kč	Skutečnost / Kč
Převod zůstatku - 1. 1. 2018		3 644 860
Příjmy	23 500 000	27 740 703
Celkem	23 500 000	31 385 563
Výdaje	Rozpočet / Kč	Skutečnost / Kč
Příspěvky na mazy duchovním	17 670 000	17 670 000
Technická a ekonomická agenda farností	5 750 000	5 750 000
Disciplinární setkání ministrantů	80 000	80 000
Celkem	23 500 000	23 500 000
Zůstatek - 31. 12. 2018		7 885 563

Posilněme **PULS** naší diecéze
darem v hodnotě alespoň
jedné kávy měsíčně!

Přijďte se na
donator.cz

PODPORIT

MĚŘÍME PULS NAŠÍ DIECÉZE

Informační
 Institut Almaty s. r. o. 2023 / Jazykova ul. 2233
 100 000
 300 x 400

Jak vaše dary
pomáhají

327
knih

451
farností

14
technických
stavebních investic
pro
kostely a kapli

1 402
kostelů a kaplí

16
deklarací
občanů
pro
farnosti

405
farností

1 271
malopřes
občasn

934
bibliotek

2 376
děl
a předmě
svobod
spřátel

4 793
poslůných

4 696
pořizován
místnostm

13 372
děl v náboženskm

POSILUJEME PULS - SLUŽÍME

Petrov 5, 601 43 Brno
 tel.: +420 533 033 344
 e-mail: puls@dieceze.cz
 www.donator.cz